စဉ့်တုကန်ကျေးရွာ
စလင်းမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်

ပြုစုရေးဆွဲသူ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
စဉ့်တုကန်ကျေးရွာ၊စလင်းမြို့နယ်

(သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် လ

မာတိကာ **စာမျက်နှာ**

စကားချီး ၆

စဉ်တုကန်ရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ စလင်းမြို့နယ် ၈

စဉ်တုကန်ရွာ ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်၊ စလင်းမြို့နယ် ၉

စဉ်တုကန်ရွာ အဖွဲ့အစည်းချိတ်ဆက်မှုပြ မြေပုံ၊ စလင်းမြို့နယ် ၁၀

၁။ နိဒါန်း–ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၁၁

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၂

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၃

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၆

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမီမှု– လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အနားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၉

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၂၀

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၁

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရေး

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှု/လက်မှု လုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၃

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရွေးချယ်မှုများ ၂၆

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၇ (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

၁၁။ စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၈

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ(၁)စီမံကိန်းဇယားများ

(၁)လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား(၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ၃၁

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား ၃၁

ဇယား(၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု ၃၆

ဇယား(၄) ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၃၇

ဇယား(၅) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ ၃၇

ဇယား(၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ ၃၉

ဇယား(၇) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ၃၉

ဇယား(၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ ၄၀

ဇယား(၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်အုပ်စု ၄၁

(၂)ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား(၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ ၄၂

ဇယား(၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ ၄၃

ဇယား(၁၂) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု ၄၄

ဇယား(၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ ၄၄

ဇယား(၁၄) အဓိက သီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း ၄၅

ဇယား(၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု ၄၅

ဇယား(၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ ၄၆

ဇယား(၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ ၄၇

ဇယား(၁၈) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ ၄၈

ဇယား(၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ ၄၉

ဇယား(၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ ၄၉

ဇယား(၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ ၅၀

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်ခဲများ ၅၃

ဇယား(၂၃) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ ၅၄

ဇယား(၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း ၅၄

ဇယား(၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ ၅၅
ဇယား(၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအမံများ ၅၆
ဇယား(၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း ၅၈
ဇယား(၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း ၅၈
ဇယား(၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ ၅၉
ဇယား(၃၀) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ ၅၉
ဇယား(၃၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ ၆၀
ဇယား(၃၂) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ၆၁
ဇယား(၃၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု ၆၂
ဇယား(၃၄) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ ၆၂
ဇယား(၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ ၆၃
ဇယား(၃၆) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ၆၄
ဇယား(၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ ၆၄
ဇယား(၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ ၆၄
ဇယား(၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအခြေအနေ ၆၅
ဇယား(၄၀) ယာဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ ၆၅
ဇယား(၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု ၆၆
ဇယား(၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ ၆၆
နောက်ဆက်တွဲ(၂)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေ ကောင်းများ၊ အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား(၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေ ကောင်းများ ၆၇
ဇယား(၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၉
နောက်ဆက်တွဲ(၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်းအထိ)
ဇယား(၄၅) ၇၂
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်
ကိုးကားစာရင်း

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၂၄-၂၀၂၅ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၈/၂၀၂၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ ငါးနှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ စဉ့်တုကန်ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူ/သားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသည့် သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန အားအထူးပင် ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် စလင်းမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန မှသက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလများက စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက် ပေးပါခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက် ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များ နှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီး ဌာနများနှင့် အတူတကွ ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ကိုလည်းကောင်းစွာ နားလည် သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခု ရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်း ရရှိသည့် အချက်အလက် များကိုသာ အားပြုထားသော်လည်း နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤစီမံကိန်း တွင်ပါဝင်သော လုပ်ငန်းများသည် ဆက်လက် လုပ်ဆောင် သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့် အရောက်တွင် လုပ်ငန်း တိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလအပေါ် မူတည်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်း လိုအပ်နေပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်း ဆောင်ရွက်နိုင် ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စလင်းမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသ

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ စလင်းမြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများ၏ အကြံပြုချက်များ၊ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန် အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိက ဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ)သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
စဉ့်တုကန်ကျေးရွာ
စလင်းမြို့နယ်

ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ ခုနှစ်။

စဉ့်တုကန်ကျေးရွာ၏လူမှုရေးနှင့် အရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံ

စဉ့်တုကန်ကျေးရွာ၏ရာသီခွန်ပြ ပြကွဒိန်

စဉ့်တုကန်ကျေးရွာ၏အဖွဲ့အစည်း ချိတ်ဆက်မှုဇယား

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁။ နိဒါန်း–ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများရေးဆွဲ အကောင်အထည် ဖော်မည့် အစီအစဉ် သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထား မိလာကြပါသည်။ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာ များရရှိရန် အရေးကြီး ကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး ကို အပံ့အပိုး ဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အချက်များ၊ (၅)နှစ်တာ ကာလ အပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များ ရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်း လင်းလင်း ဖော်ပြထား ပါသည်။ ထို့အပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သော အရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင် များသတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှု ကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ် မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

(က–၁)

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီ များကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ တိုင်း အဆင့်၊

ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ အဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု များအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့်၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှု ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိ လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလ တစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့ အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေး စီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့ မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်း မှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်း အခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်း ပေးနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေး ရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ် မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

စဉ့်တုကန်ကျေးရွာသည် ဧရာဝတီမြစ်နှင့်ဘဖာလုံခန့်ကွာဝေးသော နေရာတွင် တည်ရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေးရုံး စိုက်ရာ စလင်းမြို့သို့ ဖိမိုင်ခန့်သွားရပါသည်။ ကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး အဓိက အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးရေးတွင် ကျပန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သူ များပြားပြီး တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

ဒေသ၏ တစ်နှစ် ပျမ်းမျှမိုးရေချိန် လက်မမှာ ၄၀ မှ ၆၀ ဝန်းကျင်ခန့် ရှိပြီး နွေရာသီတွင် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများအတွက် မြေနုကျွန်းမြေပေါ်တွင် သွားရောက်စိုက်ပျိုးရာ အဝီစိတွင်းရေများ နှင့်ဧရာဝတီမြစ်ရေကို အသုံးပြု၍ စိုက်ပျိုး ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတည်ရှိရာ နေရာသည် မိုးရာသီနှင့် မြစ်ရေကျပြီး ချိန်များတွင် မြေသားလမ်းဖြစ်သဖြင့် ရွှံနွံများ ထူထပ်သဖြင့် သွားလာရေး ခက်ခဲပါသည်။ မြေနုကျွန်းတွင် မြေပဲ၊ နှမ်း၊ ငရုပ်၊ ပဲတီစိမ်း၊ အဓိကစိုက်ပျိုး ကြပါသည်။ မြစ်ရေလျှံခြင်းမှာလည်း နှစ်စဉ်ရှိနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

မြေနုကျွန်းမြေများ ရရှိသဖြင့် မြေဆီအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ ကျေးရွာသည် သဘာဝသယံဇာတ မထွက်ပါ။ မြစ်ရေနှင့် စိုက်ပျိုးသော လယ်ယာကိုင်းကျွန်း မြေ ၃၀၆ ဧက ခန့်သာ ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်ပြီး ဧရာဝတီမြစ် နှင့်ဝေးသော စိုက်ပျိုးမြေ အများစုမှာ မြေအောက်ရေကိုသာ အဓိက အသုံးပြုကြပါသည်။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် ဧကမှာ (၅၃၁) ဧကရှိပြီး မြစ်ရေကျပြီးချိန်တွင် စပါး ကုလားပဲ ၊ စားတော်ပဲ၊ နှမ်း၊ ငရုပ်၊ ပဲတီစိမ်းနှင့် မတ်ပဲ ကိုအဓိက စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ကိုင်းကျွန်းမြေတွင် စားတော်ပဲ၊ ငရုပ် ၊နှမ်း ၊မတ်ပဲ နှင့်ပဲတီစိမ်း တို့စိုက်ပျိုးကြပြီး လယ်(၂၂၅)ဧကတွင် စပါးကိုအဓိက စိုက်ပျိုးပြီး စပါးရိတ်သိမ်းပြီးချိန်တွင အများအားဖြင့် ကုလားပဲ စိုက်ကြပါသည်။ တခါတရံ နွေစပါးများ စီမံချက်အရ စိုက်ပျိုးရပြီး ရာသီမမှန်သည့် အတွက်နွေစပါးများ မရိတ်သိမ်း လိုက်ရဘဲ မြစ်ရေနှစ်၍ ဆုံးရှုံးခဲ့ရပါသည်။ ရာသီဥတု မှန်လျှင်နှမ်းကို နောက်ဆွဲသီးနှံ အဖြစ်စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၅၆) စုနှင့် ကျား (၂၈၈) မ (၃၂၅)ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း (၆၁၃) ရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ (၄) ဦးရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများ နေထိုင်ကြပြီး၊ အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်သည် ကျေးရွာရှိ လူဦးရေပေါင်း၏ (၄၃%) ခန့်ရှိသဖြင့် လူသားအရင်း အမြစ်ကောင်း တစ်ရပ်ဖြစ်ကြ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြား ပေးပြီး ဒေသစီးပွားရေး တိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ

တောင်သူလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြသူများ တနိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင်ကြ သူများ နှင့် ကျပန်းလုပ်ကိုင်သူများစွာရှိ ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု (၁၆၅) စု ရှိပါသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာ အဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စု အားလုံး၏ (၆၆) ရာခိုင်နှုန်း သည် ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုအဆင့် ခံယူကြပြီး (၉) ရာခိုင်နှုန်းသည် ချမ်းသာသည့် အဆင့်၊ (၄၂)

ရာခိုင်နှုန်းသည် အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိကြသည်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု မှာမြစ်ရေတိုက်စားမှုကြောင့် တချို့တောင်သူများ ဆုံးရှုံးခဲ့ကြပြီး ကိုင်းကျွန်းကိုသာ လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြရပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရာတွင် မြေအောက်ရေ နှင့်ဧရာဝတီမြစ်ရေများ ရေသွင်းစိုက်ပျိုး နိုင်မှုရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာစီးပွားရေး အနေအရေထားမှာ အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ တောင်သူများထံ ကျပန်းလုပ်ကိုင် စားသောက် နေကြရသော အိမ်ထောင်စု များပြားပါသဖြင့် ဆင်းရဲသောကျေးရွာ တစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။ ချမ်းသာသော လယ်သမား အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်အပြင် အခြားကျပန်း လက်လုပ်လက်စား အလုပ်သမားများ များပြားပြီး၊ ပြည်တွင်းခ္ဒ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ လုပ်ကိုင်နေကြသော မိသားစု(၁၉)စုရှိပါသည်။ ပြည်ပသို့သွားရောက် ကျပန်းလုပ်ကိုင်သူ(၁)ဦး ၏အိမ်ထောင်စုနှင့် သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ပိုင်ဆိုင်သူ(၁)ဦး နှင့်ထော်လာဂျီ ပိုင်ဆိုင်သူတို့မှာ အသင့်အတင့် အဆင်ပြေကြသည်။ ယင်းတို့အနက် အလယ်အလတ်အဆင့်သည် ကျေးရွာတွင်နည်းပြီး မြေယာအနည်းငယ်ပိုင်ဆိုင်သော လယ်သမားများ၊ လက်လုပ် လက်စားများ၊ မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများ အများအပြား ပါဝင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု နှင့် ဆင်းရဲသား တောင်သူများ များပြားကြသော်လည်း ရာသီအလိုက် တောင်သူလုပ်ငန်း၊ တနိုင်တပိုင် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများဖြင့် အလုပ်အကိုင်များ ရှာဖွေ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

တောင်သူလုပ်ငန်းများ ရိတ်သိမ်းပြီးချိန်တွင် မြွေအန္တရာယ်နှင့် ကြုံတွေ့ရပြီး ကျေးရွာခ္ဒ ဆေးခန်းနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း မရှိခြင်းတို့ကြောင့် မလိုအပ်ဘဲ အသက်ဆုံးရှုံးမှု များကြုံတွေ့ရခြင်း၊ မီးမဖွားနိုင်သော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ အနီးဆုံးမြို့ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ရခြင်း အရေးပေါ် လူနာများ နီးစပ်ရာဆေးရုံသို့ သွားရာတွင် အချိန်မီ ရောက်ရှိနိုင်ပါက အသက်ဘေးမှလွတ်ရခြင်း၊ လုပ်ငန်းခွင်ခ္ဒ ဖြစ်ပေါ်ပါက အသက်ဆုံးရှုံးရခြင်း စသည့် ကျန်းမာရေး ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများ ကြုံတွေ့ရပါသည်။ မိမိတို့ကျေးရွာတွင်းရှိ မွေးကင်းစ ကလေးငယ်များနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များကို ကျေးရွာအုပ်စုဖြစ်သော (၁)မိုင်ခန့်အကွာဝေး တွင်ရှိသော ငှက်ပျောအိုင်ကျေးရွာသို့ သွားရောက်ထိုးရပါသဖြင့် မြစ်ရေကြီးချိန်တွင် သွားလာ ရေး ခက်ခဲပါသည်။

အခြားထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ မသန်စွမ်း(၅)ဦးနှင့် မိသားစု စောင့်ရှောက်မှုရှိသည့် သက်ကြီးရွယ်အို တို့ဖြစ်ကြသည်။ ရွာပြင်ပသို့ သွားရောက်ပြီး ဝင်ငွေရရှိရေးအတွက် အလုပ်သို့သွားလာရာတွင် လူငယ်များ ဆိုင်ကယ်များ မဆင်မခြင် မောင်းနှင်မှုကြောင့် ထိခိုက်မှုများ ရှိကြသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသူ/သား အများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရပြည့်ဝ၍ သင့်တင့်မျှတမှု ရှိကြပါသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်း ကျန်းမာကြသည်။

မြစ်ရေကြီးချိန်တွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျောရောဂါ နှင့် သွေးလွန်တုပ်ကွေး ရောဂါမှာ ကလေးငယ်များတွင် ဖြစ်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ကျေးရွာသူ/သား များသည် တကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များ ရရှိနိုင်ရန် ကျန်းမာရေး ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးပါက ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များ ပို၍တိုးလာနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာသူ/သား များအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာတွင်ကျန်းမာရေး ဆရာမရှိသည့်အတွက် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုခံယူ၍ အနီးဆုံး (၆)မိုင်ခန့် ကွာဝေးသော မြို့ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ရပါသည်။ ဆေးဆိုင်များနှင့် လက်လှမ်းမမီပါ။ ကျေးရွာတွင် လက်နှိပ်တုံကင်စက်များ၊ အင်ဂျင်စက်နှင့် မောင်းသော ရေတင်စက်များမှ မြေအောက်ရေကို အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်သဖြင့် သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေကို ရရှိသောကြောင့် ရောဂါဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးကြပါသည်။

(c) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာရှိ ကလေးငယ်များမှာ မူလတန်းကျောင်း ရှိသောကြောင့် ကျောင်းနေအရွယ် ကလေးများသည် ပညာကို အလွယ်တကူ သင်ယူနိုင်ပါသည်။ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်း သို့ရောက်သောအခါ အခြားကျေးရွာသို့ သွားရောက်ပညာသင်ကြား နေရပြီး မြစ်ရေကြီးချိန်တွင် သွားလာရန်ခက်ခဲခြင်း၊ သဘာဝဘေးဖြစ်သော လေပြင်းမုန်တိုင်းကျ ရောက်ချိန်၊ မြစ်ရေကျချိန်နှင့် မိုးတွင်းကာလများတွင် ရွှံ့ဗွက်များပေါများသဖြင့် သွားလာရန် ခက်ခဲခြင်း ဆင်းရဲသောမိသားစု များပြားသဖြင့် အချို့ ကျောင်းသား/သူ များမှာပညာရေး ဆုံးခန်းတိုင်အောင် ဆက်လက်မသင်ယူနိုင် ကြ၍ ဘွဲ့ရပညာတတ်များ နည်းပါးကြသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများမှာ စာများရေး/ဖတ် နိုင်ကြပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှာ မရိုးဖလာဖြစ်သော တောင်သူလုပ်ငန်းများသာ လုပ်ကိုင်နေကြရသဖြင့် လူငယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း နည်းပါးပါ သည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု အနေအထားမှာ လွပ်လပ်မှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မ အကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံ ခြင်းကိစ္စများ မရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့် ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာ ရရှိသည်ဟု ပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း အဆင့်၌ ယောက်ကျားလေး အရေအတွက်သည် မိန်းကလေး အရေအတွက်ထက် များနေသော်လည်း တက္ကသိုလ်အဆင့်တွင် မအရေအတွက်မှာ ကျားအရေအတွက်ထက် ပိုများနေ၍ အမျိုးသမီး များအတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့် အတူတူပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် နေ့တွက် လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများက ပိုရကြပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုပ်သားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှု တူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများ သည် အမျိုးသားများထက် လုပ်အားလျော့နည်းပြီး ရကြသည်။

အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးပါဝင်မှုတို့မှာ အလွန်လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ ကျားမတန်းတူ ညီမျှမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျားမတန်းတူညီမျှမှု ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း (၁)ဖွဲ့နှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ (၁)ဖွဲ့တို့ ရှိကြသည်။ယင်းအဖွဲ့များအနက် ပြင်ပမှ ဖွဲ့စည်းပေးသော ချေးငွေဆိုင်ရာ အဖွဲ့ဖြစ်သည့် အဖွဲ့လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှု အားနည်းပါသည်။ မြန်မာ့အသေးစား ငွေကြေးအဖွဲ့ရှိပြီး ငွေစုငွေချေး လုပ်ငန်းများလည်ပတ်လျက်ရှိသည်။ ၎င်းအဖွဲ့အစည်းများကို စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေးသင်တန်း များရှိပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန် လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စပါး ၊ စားတော်ပဲ၊ နှမ်း ၊ငရုပ် ၊ ပဲတီစိမ်းနှင့် မတ်ပဲတို့ကိုကို အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြသည်။ ကြက်သွန်နီ အနည်းငယ်ကိုလည်း စိုက်ပျိုးကြသည်။ မြစ်နှင့်ဝေးသဖြင့် ငါး၊ ပုဇွန်များ ဖမ်းစီးရရှိခြင်း မရှိပါ။ ဒေသန္တရနှင့် ဒေသကြက်၊ ဝက်များကို တပိုင်တနိုင် မွေးမြူကြပါသည်။ နွားများတွင် ကျရောက်တတ်သော ဒေါင့်သန်းရောဂါ ၊ ခွာနာလျှာနာရောဂါများ ကူးစက်ခံရပြီး သေဆုံးပျက်ဆုံးမှုများ ရှိကြသည်။ နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုကို မြို့နယ်မွေးကုဦးစီးဌာနမှ ရရှိနိုင်သော်လည်း ဝန်ထမ်းလုံလောက်မှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှု အားနည်းပါသည်။ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ အဟန့်အတားများ အနေဖြင့် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများက မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်ရန် ချေးငွေကို မလွယ်တကူ မရရှိနိုင်သောကြောင့် ငွေချေးသူများထံမှ ချေးငှားလျှင် အတိုးနှုန်းမြင့်မားသဖြင့် တပိုင်တနိုင် သာ မွေးမြူကြပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် နေ့စားအလုပ်များ၊ အစိုးရဝန်ထမ်းအနည်းငယ်၊ လက်လုပ်လက်စား အလုပ်သမားများမှာ စိုက်ပျိုးရာသီတွင် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများပြီး ကျန်အချိန်များတွင် အလုပ်အကိုင်ပုံမှန် မရှိသည့်အတွက် စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲများ ရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေများပြားခြင်းသည် ကျေးရွာ၏ အလားအလာ ကောင်းတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ မြို့ပေါ်တွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများ ရှိသော်လည်း ရွာသူ/သား အများစုသည် အဆိုပါ သင်တန်းများကို တက်ရောက်နိုင်မှု မရှိပါ။ သင်တန်းစရိတ်အတွက် အကုန်အကျခံနိုင်မှုနှင့် လုပ်ငန်းထူထောင် လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် အရင်းအနှီး မရှိခြင်းကြောင့် အခြားအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်နိုင်မှု မရှိကြပါ။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာရှိ စိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်တတ်ခြင်းကြောင့် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓါတုမြေဩဇာသုံးစွဲမှု များပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာ အရည်အသွေးများ ကျဆင်းလာနိုင်ပြီး တောင်သူများ အနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများအစား ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှု များပြားလာကြပါသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စီမံခန့်ခွဲမှု တွင်လည်း ပလတ်စတစ်အိတ်ခွံ ၊ပုလင်းခွံ၊ ဘူးခွံများ စနစ်တကျ မစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။ မြန်မာပြည်အနှံ့အပြားတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ် မိုးတွင်းက ရေကြီး / ရေလွှမ်းမှု ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းကြောင့် နှုံးများ အလွန်အကျွံ ပို့ချမှုကြောင့် ကျေးရွာစိုက်ပျိုးမြေ၏ သုံးပုံနှစ်ပုံခန့် မြေဆီလွှာ ပျက်သုဉ်းခြင်းများ ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။ မြန်မာပြည် အလယ်ပိုင်းဖြစ်၍ အားပျော့သော မုန်တိုင်း ဝင်ရောက်မှုသာ တစ်ခါတစ်ရံ ကြုံတွေ့ရပါသည်။ နွေရာသီတွင် လေပြင်းမုန်တိုင်း များလည်း ကျရောက်တတ်ပါသည်။ အခါအားလျော်စွာ ကျရောက်တတ်သော မိုးခေါင်ခြင်း သဘာဝ အန္တရာယ် တစ်ရပ် ကြုံတွေ့ရ မြဲဖြစ်ပါသည်။

(c) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှတောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေကိုရယူကြပြီး လယ်တဧကလျှင် တစ်သိန်းခွဲနှုံးဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကိုင်းကျွန်းမြေပုံစု(၇) ရရှိသောမြေများအတွက် ၁ဧကလျှင် ၁သိန်းနှုံး ဖြင့်လည်းကောင်း ၁၀ဧကအများဆုံးရ သာရရှိကြပါသည်။ သတ်မှတ်ကာလအတွင်း အရင်းနှင့်အတိုးငွေများ စည်းကမ်းချက်များအတိုင်း ပေးဆပ်ကြရပါသည်။ ကျေးရွာသူ/သား များအနေဖြင့် ချေးငွေများကို မိသားစု၏ လိုအပ်သော အခက်အခဲမျိုးစုံဖြင့် ချေးငွေယူကြပြီး ကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်မှု များပြားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ မိသားစု အားလုံးသည် အကြွေးယူထားကြရပြီး မိသားစုတစုတွင် အနည်းဆုံး (၂)သိန်းမှ အများဆုံး(၁၀) သိန်းထိ ယူကြရကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ကျေးရွာ၏ ၇၅% အိမ်ထောင်စုများသည် အကြွေး၏(၁၀)% ခန့်တင်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

စဉ့်တုကန်ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်း ရှိပြီးယခု သင်ကြားနေသည့် ကျောင်းဆောင်မှာ (၆၀'×၃၀')RC ကျောင်းဆောင် ရှိပါသည်။ ကိုယ်ထူကိုယ်ထဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသော(၃၀'×၁၅'X၁၅') သွပ်မိုးအဆောက်အဦး(၁)လုံး၊ စုစုပေါင်း(၂)ဆောင်တွင် သင်ကြားပေး နေပါသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများသည် စာမတတ်သူ နည်းပါးပြီး ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများ အထက်တန်း ပညာရေးကို လွယ်ကူစွာ သင်ယူနိုင်ကြပါသည်။ ပရိဘောဂ လုံလောက်မှု မရှိပါ။ ဆရာ/မနှင့် ကျောင်းသား အချိုးညီမျှမှု ရှိပါသည်။ မူလတန်း ကျောင်းသားများအတွက် ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်နှင့် လေ့ကျင့်ခန်း စာအုပ်များ အခမဲ့ ပို့ပေးခဲ့ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရှိသော်လည်း အရေးပေါ် လူနာများအား အနီးဆုံး မြို့နယ်ဆေးရုံသို့ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ခံယူရပါသည်။ ကျေးရွာသည် မီးလင်းရေး အတွက် ဆိုလာစနစ်ဖြင့် အသုံးပြုကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ လုံလောက်စွာ ရရှိပါသည်။ ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြပါသည်။ စာသင်ကျောင်း များတွင်လည်း ယင်လုံ အိမ်သာ များ စနစ်တကျ ဆောက်လုပ်ထားရှိပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်သည့် သီးသန့်မရှိပါ။ကျေးရွာမှ လူငယ်များသည် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ဘာသာရေးပွဲများတွင် လူငယ်များ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ ကပြဖျော်ဖြေပွဲများတွင် ပါဝင်ကြသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လူကြီးလူငယ်များ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမီမှု- လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာရှိလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး မော်တော်ဆိုင်ကယ်များ၊ ထော်လာကျီ များ ၊ မောင်းနှင်နိုင်သည်။ မီးလင်းရေး အတွက် ဆိုလာများကို ဝယ်ယူ၍ ဆိုလာမီးကိုလည်းကောင်း ဆိုလာမဝယ် ယူနိုင်သည့်မိသားစု အနည်းငယ်မှာ ဆိုင်ကယ်ဘတ္ထရီအိုး များဖြင့် အသုံးပြုလျက် ရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက် အသုံးပြုမှု ကောင်းမွန်ပြီး သတင်းအချက်အလက်များ အတွက်ချိတ်ဆက် အသုံးပြုကြပါသည်။ကျေးရွာနှင့် (၂)ဖာလုံခန့်ကွာဝေးသော သီကုန်းကျေးရွာတွင် တာဝါတိုင်ရှိခြင်းကြောင့် ရွာသားများသည် သတင်းစာနှင့် ဂျာနယ်တို့ကိုလည်း ဝယ်ယူဖတ်ရှုကြပြီး တစ်ရွာလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် တယ်လီဖုန်းနှင့် သတင်းဆက်သွယ်ရေးမှု ကောင်းမွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်း ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှုကို ချော့မွေ့စေသည်။ သို့သော် ရွာသားများသည် မိုဘိုင်း တယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်း အမြစ်များ အတွက် လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေး အန္တရာယ် လျော့ပါးရေး အစီအစဉ် သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်း မရှိပါ။ နွေရာသီတွင် မီးဘေး လုံခြုံရေး အတွက် အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းထားရန်နှင့် မီးကင်းတာဝန်များကို အဖွဲ့ခွဲ၍ အလှည့်ကျ တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ရွာသားများသည် ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူ ချိတ်ဆက် နိုင်မှုမရှိသော်လည်း ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှု ဖြစ်ပွားခြင်း နည်းပါး ပါသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အနားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာတွင် မီးအလင်းရောင်အတွက် ဆိုလာစနစ် နှင့်ဆိုင်ကယ်ဘတ္ထရီအိုးများ အသုံးပြုကြရသော အိမ်ထောင်စုရှိ ကျောင်းသူ/သားများအတွက် ကျောင်းစာများပြုလုပ်ရန် အထောက်အပံ့ကောင်းစွာမရရှိခြင်းမှလွဲ၍ တီဗွီနှင့်စလောင်းများ ရှိခြင်းကြောင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်နိုင်ခြင်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ကြိုတင် သိရှိနိုင်ခြင်း၊ အထွေထွေဗဟုသုတများ ရရှိခြင်းစသည့် လူနေမှုအဆင့်အတန်း မြှင့်မား လာရေးအတွက် အထောက်အကူ ပြုနေပါသည်။

လူငယ်ပညာတတ်များ အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်များဖြစ်ကြသော်လည်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ တတ်ရောက်နိုင်ခြင်း အားနည်း ပါသည်။ မိရိုးဖလာ တောင်သူလုပ်ငန်းများကိုသာ အဓိကလုပ်ကိုင်ကြရပါသည်။ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်လေ့ကျင့် သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များ ကိုတိုးတက်ကောင်းမွန်စေပါမည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေနှင့် ကိုင်းကျွန်းမြေများ ဖြစ်သဖြင့် မြေဆီအတော်အသင့်ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများမှာ (၁၂)လရာသီ မြစ်ရေကြီးချိန်မှ အပ မြေအောက်ရေ များသွင်း၍ စိုက်ပျိုး ကြပါသည်။

တပိုင်တနိုင်မွေးမြူရေး ဆောင်ရွက်ကြခြင်းနှင့် မွေးမြူရေးအတွက် မွေးကုဋ္ဌီးစီး ဌာနမှ လိုအပ်သော နည်းပညာဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုကို ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်း ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်း ဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်သဖြင့် အင်တာနက် အသုံးပြုနိုင်မှုရှိသဖြင့် သတင်းအချက်အလက်များအတွက် အသုံးပြုနိုင် ပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာရှိ ကိုင်းကျွန်းမြေများမှာ မြေဆီလွှာအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည် မှအပ အခြားသယံဇာတများ မထွက်ရှိပါ။ လယ်ယာမြေများကို ထပ်မံတိုးချဲ့ရန် မရှိသည့်အတွက် တောင်သူဦးကြီးများမှာ အကျိုးအမြတ်အများဆုံး ရရှိနိုင်သော သီးနှံများကိုသာ ရွေးချယ်၍ သီးထပ်၊ သီးညှပ်များ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မြေအောက်ရေရရှိမှု လွယ်ကူသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေသွင်းမှုများဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိကြပါသည်။ မြစ်ရေကြီးချိန်များတွင် နှုန်းများအဆမတန် ပို့သောနှစ်များတွင် စိုက်ပျိုးမြေများမှာ သီးနှံအထွက်နှုန်း လျော့နည်းခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရန် ခက်ခဲခြင်းများနှင့် ကြုံတွေ့ရပါသည်။ ပိုးသတ်ဆေး အချို့ကို ခံနိုင်သော ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်တတ်သောကြောင့် သီးနှံများအထွက်နည်းခြင်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု မလွယ်ကူသဖြင့် သီးနှံများ ဈေးကောင်းမရခြင်း၊ သယ်ယူစရိတ်များပြား ခြင်းများကြောင့် စီးပွားရေးဖြစ်ထွန်းမှု နည်းပါးသည်။ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနမှ

နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုကို ရရှိနိုင်မှု နည်းပါးခြင်း၊ ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ပေးသော အစီအစဉ်မရှိသေးသဖြင့် တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေး ကျင့်သုံးနိုင်ရေး အထောက်အပံ့များ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဘဏ်များမှ ကျေးရွာအရောက် ဝန်ဆောင်မှုပေးသော စနစ်လည်း မရှိခြင်း ကြောင့် ချေးငွေလိုအပ်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘက်များမှ ငွေချေးရန် စာရွက်စာတမ်း လိုအပ်ချက်များ ဖြည့်စွက်ရာတွင် အခက်အခဲများနှင့် ကြုံတွေ့ရ တတ်ပါသည်။

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အဖွဲ့နှင့်ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း စီမံချက်ပါအတိုင်း ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်သွား မည်ဖြစ်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်-

(၁) ကျေးရွာလူထု စည်းလုံးစွာဖြင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု မြှင့်တင်ခြင်း၊ သက်မွေးပညာ သင်တန်းများ ရရှိခြင်းမှ တဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေး အနေအထားကို တိုးတက်လာစေရမည်။

(၂) စဉ့်တုကန်ကျေးရွာ လူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမိုကောင်း မွန်သော ပညာရေးမှတဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည် နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်း လာစေရမည်။

(၃) ကျေးရွာလူထုသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများ ဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာ အခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မားလာမှုမှ တဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံခန့်ခွဲမှုများ တိုးတက်လာရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင် ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါ အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်-

(၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးငွေ၊ နည်းပညာနှင့် နည်းပညာ အသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေ များ အတွက် မြို့နယ်ရှိ ဘဏ်များ၊ ရင်းနှီးငွေများ ရရှိလာပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနည်းပညာများ ထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင် ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းတက်

ထားသူများက တဖန် ကျေးရွာတွင် ရရှိထားသော နည်းပညာများကို မျှဝေပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများ တွင် အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရမည်။

(၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် ၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်စသော သင်တန်းများ တက်ရောက် နိုင်ရန်သင့်တော်သော သင်တန်းသားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းသားများသည် သင်တန်းသူ/သား များအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီး ၊လုပ်ငန်း အစီအစဉ်နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။

(၃) ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းနှင့် ခြံစည်းရိုးအဆင့်မြှင့် ကာရံပြီး အလေးငယ်များ၏ အရည်အချင်း တိုးမြှင့်လာစေရေး အတွက် ဆောင်ရွက်မည်။ ပညာရေး ဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ပြီး ပြည့်ဝသော ဆရာ/မခန့်ထား ရရှိနိုင်ရေး တို့အတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၄) ကျေးရွာတွင် ရွာတွင်းလမ်းများ အားလုံးတိုးတက် ကောင်းမွန်ရေး အတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ကျေးရွာလူမှု အဖွဲ့အစည်းများ ကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြု လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှု စွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်း အားပေးဆောင်ရွက်မည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြားအစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာ အကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက် အရပြုစု ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့်နိုင်ငံတော် အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာ အဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာန များနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ် ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပံ့မှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး၊ အစီစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာ အထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော် အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာသူ/သားများကို ကိုယ်တိုင်အားထုတ်လုပ်ကိုင် ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည် စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံး အတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို ပြန်လည် စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့်

ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် များကိုလည်း သတ်မှတ် ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ် သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက် ပမာဏ ပါဝင်သည့် နှစ်ပါတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ပြင်ဆင်ရန် ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် စပါး၊ နှမ်း၊ မြေပဲ၊ ပဲတီစိမ်း ၊နှင့်ဂရုပ် သီးထပ်သီးညှပ်အဖြစ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများအတွက် သီးနှံဖျက်ပိုး ကျရောက်ခြင်းသည် အဓိက ပြဿနာ တစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဖျက်ပိုးထိရောက်စွာ နှိမ်နင်းရေးအတွက် နည်းပညာရရှိရေး လိုအပ်ပါသည်။ ဖျက်ပိုး နှိမ်နင်းရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေး ထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ ရောင်းချသည့် ပုဂ္ဂလိက အရောင်းဆိုင်များကို မှီခိုအားထားမှု ပိုများသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြကာ တောင်သူများ အတွက်သီးနှံ ပျက်စီးမှုနှင့် ဝင်ငွေလျော့နည်းမှု ဖြစ်စေသည်။ နည်းပညာ အသုံးပြုပုံများ အပါအဝင် ပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေး နည်းပညာ အသစ်ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်၍ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်ချေးငွေလုပ်ငန်းများကို ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီး များအတွက် လိုအပ်သော ချေးငွေရရှိရန် စနစ်များ ပြောင်းလဲချမှတ် သင့်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့် အသေးစား လုပ်ငန်းရှင်းများသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက် များပြားသည့် ချေးငွေများ လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာရှိ တောင်သူလယ်သမား များအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေအပေါ် ကာလတို သတ်မှတ်ထားသည့်အတွက် သီးနှံပေါ်ချိန်နှင့် မကိုက်ညီ၍ ပေးဆပ်ရန် အခက်အခဲရှိခြင်း၊ လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာပစ္စည်းများ ဝယ်ယူရန်အတွက် နှစ်ရှည် ဘဏ်ချေးငွေများ လိုအပ်ကြပါသည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှု/လက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင် အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့် အမြတ်အစွန်းများ ရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်အလမ်း ရှိပါသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့တွင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု နည်းပညာ ၊ ဈေးကွက် ၊ သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမီမှုတွင် အားနည်းပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးမျိုး ကွဲပြားနေသော လုပ်ငန်းများ (ကုန်ထုတ်ခြင်း၊ စက်မှုလက်မှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်း)အတွက် လုပ်ငန်း စီမံခန့်ခွဲရေး ထောက်ပံ့ခြင်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်တွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန် ခက်ခဲပါသည်။ ကျေးရွာမှ အသေးစား လုပ်ငန်းများအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် လုပ်ငန်းသစ်များ ယခုအခါ အဆင်သင့် မတွေ့ရသေးပါ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရ အနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အထောက်အကူပြု အဖွဲ့တစ်ခု ထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့် စီမံခန့်ခွဲရေးအောက်တွင် ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင်

ကျွမ်းကျင်ပညာရှင် အချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးရေး ဝန်ထမ်းအချို့ပါဝင်မည် ဖြစ်ပြီး မြို့နယ်ဒေသမှသည် ကျေးရွာအထိ လိုအပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အထောက်အကူပြု လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုံလောက်သော ရန်ပုံငွေလည်း ရှိရပါမည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် နားလည်ပါသည်။ ၎င်းစီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ ပါဝင်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကအချက်များဖြစ်ပါ သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာ စီမံချက်ကာလအတွက် ခွင့်ပြုထားသော ဦးစားပေး စီမံချက်များသည် ပြီးပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာ ကာလတစ်လျှောက် လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ ၎င်းရေးဆွဲသွားမည့် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်သည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်မှုများ မရှိပါက ပြောင်းလဲမှု မရှိနိုင်ဘဲ ထပ်တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါသည်။ ငါးနှစ်တာကာလ အတွင်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ကို ရေးဆွဲထားသည့် အစီအစဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက် သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာအထောက်အကူပြုပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာန များအတွက် ၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သောစီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြု ပါမည်။ Economic classifi-cation သည် စီမံချက်များ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

(၁) ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
(Functional Classification)

- ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည်
- (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊
- (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ် နည်း ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
(Economic Classification)

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

- သာမန် အသုံးစရိတ် (Current Expenditure) ဥပမာ–လစာ၊ နေ့တွက် စရိတ်၊ လုပ်ငန်းလည်ပတ်စရိတ်၊ ငှားရမ်းခ စသည်များ၊
- ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် (Capital Expenditure) ဥပမာ– ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းများ နှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ ရသောရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုများ၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အသုံးစရိတ် (Capacity Building Expenditure)ဥပမာဆွေးနွေးပွဲ၊သင်တန်းစသည့်အသုံးစရိတ်၊လူသား
- ချင်း စာနာမှု အထောက်အပံ့ (Humanitarian Support)

(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့် ဖော်ပြထား ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာ အမှတ်ပေး အဆင့်ခွဲခြင်း စနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေး အစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံ ချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြား NGO, INGO,များထံမှနည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင်သဘောတူသတ်မှတ်ထား သော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ –

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက် အခွင့်အလမ်းနှင့် ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာအတွင်းမြေနီကျောက်စရစ်ခင်းခြင်း	၉၈	၁	▯ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း ▯ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လမ်းကော်မတီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း ▯ အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းခြင်း	
ပညာရေး	ကျောင်းခြံစည်းရိုးအဆင့်မြင့်တင်ရန်	၈၀	၂	▯ သက်ဆိုင်ရာဌာနများထံ တင်ပြ တောင်းခံခြင်း	
စိုက်ပျိုးရေး	ကောင်းမွန်သောမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များရရှိနိုင်ရန်	၇၀	၃	▯ သက်ဆိုင်ရာဌာနများထံ တင်ပြ တောင်းခံခြင်း	
ပညာရေး	ကျောင်းဆောင်သစ်ချထားပေးရန်	၆၀	၄	▯ သက်ဆိုင်ရာဌာနများထံ တင်ပြ တောင်းခံခြင်း	
ချေးငွေ လက်လှမ်းမီရေး	မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းကဲ့သို့ အတိုးနည်း ချေးငွေရရှိမည့် စီမံကိန်းများ ချထားပေးရန်	၅၀	၅	▯ ချေးငွေရရှိမည့် အဖွဲ့အစည်း များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ခြင်း ▯ ချေးငွေအတွက် လိုအပ်သော အထောက်အထားများ ပြင်ဆင်ခြင်း	

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေး စီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ငွေသောင်ကျွန်းရွာသည် ပွင့်လင်းရာသီတွင်သာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် အဆင်ပြေသည့်အတွက် စီမံချက်နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး ကျွန်းရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်များကို ထည့်သွင်းဖော်ပြသွားပါမည်။

စဉ်	စီမံချက် (Project)	ဦးစားပေး အဆင့်	၂၀၂၄	၂၀၂၅	၂၀၂၆	၂၀၂၇	၂၀၂၈
၁	ကျွန်းရွာတွင်းမြေနီကျောက်စရစ်ခင်းခြင်း	၁	?				
၂	ကျောင်းခြံစည်းရိုးမြှင့်တင်ခြင်း	၂		?			
၃	ကောင်းမွန်သောမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များရရှိနိုင်ရန်	၃			?		
၄	ကျောင်းဆောင်သစ်ချထားပေးရန်	၄				?	
၅	မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းကဲ့သို့ အတိုးနည်းချေးငွေရ ရှိ မည့် စီမံကိန်းများ ချထားပေးရန်	၅					?

-

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရွေးချယ်မှုများ

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက် ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက် ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်းရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် အချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျက်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျွန်းရွာလူထု၏ ငွေသား မဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (ကျပ်သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်သိန်း)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေး	လူသားချင်းစာနာမှုအထောက် အပံ့
၁	ကျေးရွာတွင်းမြေနီကျောက်စရစ်ခင်းခြင်း	၁၅၃	၃	၁၅၀		
၂	ကျောင်းခြံစည်းရိုးအဆင့်မြှင့်တင်ရန်	၁၀၀		၅၀	၃၀	၂၀
၃	ကောင်းမွန်သောမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များရှိနိုင်ရန်	၃၀		၃၀		
၄	ကျောင်းဆောင်သစ်ချထားပေးရန်	၁၀၀	၂၀	၅၀	၂၀	၁၀
၅	မြစိမ်းရောင် စီမံကိန်းကဲ့သို့ အတိုးနည်းချေးငွေ ရရှိမည့်စီမံကိန်းများချထား ပေးရန်	၃၀၀		၃၀၀		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကို ကျေးရွာလူထုကဦးဆောင် အကောင်အထည်ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိ ပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံးအကောင်အထည် ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးအဖွဲ့သည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေ အပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် မိမိတို့ကျေးရွာရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအား ကောင်းမွန် တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာတွင်းရှိ လမ်းများကိုလည်း ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်အရ မိမိကျေးရွာမှ တတ်နိုင်သလောက် ငွေကြေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်း များအား ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ တင်ဒါခေါ်ယူရမည့် လုပ်ငန်းများလည်း တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ တင်ဒါခေါ်ယူရာတွင် လုပ်ငန်းအမျိုးအစားအလိုက် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ ၊ နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများပူးပေါင်း ပါဝင်မှု အမှန်ပင် လိုအပ်ပါသည်။

ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်ပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျေးရွာရှိ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စရပ်များတွင် ကြီးကြပ်ရမည့် တာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ယူရပါမည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် တာဝန်ခွဲဝေ ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုခြင်းစီအတွက် ရေရှည်တည့်တံ့ရေး အစီအစဉ်များ ထားရှိသွားပါမည်။ ကံဆွယ်လေးကျေးရွာသည် ဧရာဝတီမြစ် ၏အနောက်ဖက် တည်ရှိသောကြောင့် မိုးတွင်းကာလများတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ထားသော လမ်းများကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် ကျေးရွာတွင်းရှိ ပြည်သူလူထုနှင့် အလှူရှင်များ ချိတ်ဆက်၍ ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီအဖွဲ့အား လုပ်ငန်း တာဝန်များ ခွဲဝေဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်သည်။

၁၁။ စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

စဉ့်တုကန်ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာ တွင်တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ရည်ရွယ် သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက် နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင် အထည်ဖော်သော နည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ရန် ဆန္ဒရှိပါသည်။ ဤသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို သုံးလပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက် လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက် အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) များ ဖြစ်ပါမည်။ သုံးလပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး တွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးဆောင်ပါမည်။ သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလ လျာထား ချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- သုံးလပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်း လက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက် အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်း ပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့်ရင်ဆိုင် ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေကို ဘက်စုံ ရှုထောင့်စုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖိတ်ကြား အသိပေး တင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ -

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ)၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများနှင့်သက်ဆိုင်သောမြို့နယ်ဦးစီး ဌာနများ၊
- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - မြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်ဂျီအို အဖွဲ့များ) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည် ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်

(က) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) စဉ်တုကန်ကျေးရွာ၏ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	ရာခိုင်နှုန်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၅	၃	၈	
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် အထိ	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၁၆	၁၄	၃၀	
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် အထိ	မူလတန်းကျောင်းသား အရွယ်	၂၀	၂၆	၄၆	
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၇	၁၈	၃၅	
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၂၁၃	၂၄၀	၄၅၃	
၆၅ နှစ်အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၁၇	၂၄	၄၁	
စုစုပေါင်း		၂၈၈	၃၂၅	၆၁၃	
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု		၁၅၆			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်၊ ၂၀၂၄ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

၁.၂ အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

ဇယား (၂) လုပ်သား အင်အားနှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက်အလုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
၁	*စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၄	၉.၀	၇	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်	၃၃	၂၁.၁		
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၁၀၀	၆၄.၁		
၂	*တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး*				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၁၁.၃	၆၉	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%		
	အလုပ် သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၆၉	၁၁.၃		
၃	*ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၄	*သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၆	*လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%		
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၇	*ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၈	*ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၉	*ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၀	*လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၁	*ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း*				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၂	*ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၃	*ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၄	*အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက်	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၅	*ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊	၀	၀	၀	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%		
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၆	*ပညာရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀.၃	၂	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀.၃	၂	
၁၇	*ကျန်းမာရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀.၂	၁	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၈	*လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၉	*အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၉၆	၆၁.၅		
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၂၀	*ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း အလုပ်သမား၊	၀	၀.၂	၁	
	ကျပန်း၊ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား		၂.၆	၁၆	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၁၆	၂.၆	၀	
	စုစုပေါင်း	**၁၄၃**	**၉၂**		

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ မိမိကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်အနီးကျေးရွာများတွင် တောင်သူကျပန်း လုပ်ကိုင်စားသူ များပြားပါသည်။ ပြည်တွင်းရွှေ့ပြောင်း လုပ်သားအဖြစ် လုပ်ကိုင်စားသောက်သူ(၁၉)ဦးရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

၁.၃ သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

၁.၃.၁ စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဧယား (၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေး နိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၂၂၅	သင့်	ရ	၂၂၅
ယာမြေ				
ဥယျာဉ်ခြံမြေ				
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း				
ရွှေ့ပြောင်း တောင်ယာ				
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	၃၀၆	ကောင်း	မရ	မြေအောက်ရေ
စားကျက်မြေ				
ပလပ်မြေ				
သစ်တောမြေ				
အခြား(ရာဘာ)				

စုစုပေါင်း	**၅၃၁**

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ် ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

စိုက်ပျိုးမြေအားလုံးမှာ လယ်မြေနှင့် ကိုင်းကျွန်းများသာ ဖြစ်ပါသည်။ မြစ်ရေကြီးချိန်မှအပ စပါး၊ စားတော်ပဲ၊ နှမ်း၊ ငရုပ်၊ပဲတီစိမ်း စသည့်သီးနှံများအား သီးထပ်သီးညှပ် အဖြစ် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ နွားများဖြင့်ထွန်ယက်ကြသူများပြားကြပါသည်။

၁.၃.၂ ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမှီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	
အခြား	မရှိ	
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	မရှိ	ခက်ခဲပါသည်။
အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေး ဘက်ဝင်အပင်များ)	များ	လွယ်ကူပါသည်။
ရေယိုခွေးသေးပန်း		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲ ဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

တောင်သူများမှ နွားစာများကို မိမိလယ်/ယာမှ ထွက်သော ကောက်ရိုး၊ပဲမှော် ၊ ဖူလုံမှု ရှိပြီး ဆေးဘက်ဝင် အပင်များ နည်းပါးပါသည်။

၁.၄ ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၅) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
၁၅၆ အိမ်ထောင်စု	(၁၄)စု၊ (၉%)	(၃၃) စု၊ (၈%)	(၆၅)စု၊ (၄၂%)	(၄၄)စု၊ (၂၈%)

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင့်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	လယ်မြေကိုင်းမြေ (၅) ဧကအထက်	လယ်မြေကိုင်းမြေ(၂) ဧက နှင့်အထက်	လယ်/ကိုင်းမြေ (၁) ဧကအောက်	မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	ပျဉ်ကာ၊သွပ်မိုး	ထရံကာ၊ သွပ်မိုး(၂)ထပ်	ထရံကာ၊ သွပ်မိုး(၁)ထပ်	ဝါးတိုင်၊ဝါးခင်း၊ ထရံကာ ၊ ထန်းလက်မိုး
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှု	သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ရေစုတ်စက်	-	နွား	မရှိ
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှု	ဆိုင်ကယ်၊တီဗွီ ၊ ဆိုလာ	ဆိုင်ကယ်၊တီဗွီ၊ ဆိုလာ	စက်ဘီး၊တီဗွီ	ကျပန်းလုပ်သား
အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊တနှစ်ဝင်ငွေအခြားပိုင်ဆိုင်မှု	မြင့်	အလယ်အလတ်	အနည်းငယ်	မရှိ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လယ်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူနှင့် လက်လုပ်လက်စား လုပ်ကိုင်စားသောက်သူ များပြားကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

၁.၅ ထိခိုက်လွယ်မှု

၁.၅.၁ ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေ အတွက်	အိမ် ထောင်စု%	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၀	၀	
၃ လနှင့် ၅ လ အထိ	၁၆	၁၆	လုပ်အားကြေးယူခြင်း၊ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေများ၊ ငွေတိုး ချေးစားသူများနှင့် စျေးကြွေးယူခြင်း
၆လ မှ ၁၂ လအထိ	၂၀	၂၀	မိသားစုဝင်တစ်ဦးထဲဖြစ်၍ ဆွေမျိုးများမှ ထောက်ပံ့ခြင်း

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

၁.၅.၂ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၇) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ် နှင့် အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၀	၀	၀
မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှု မရှိ	၀	၀	၀

		အိမ်ထောင်စု အရေ အတွက်
အမျိုးသမီးဦးဆောင်ေ ော အိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ	၀
မုဆိုးဖို / တစ်ခုလပ်	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ	၀
ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု		၀

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

တောင်သူကျပန်းလုပ်သားများ များပြားစွာရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

၁.၅.၃ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	မရှိ	မြစ်ရေကြီးချိန်ကာလများမှအပ စပါး၊ မြေပဲ ၊နှမ်း၊ငရုပ်၊ပဲတီစိမ်းများသီးထပ်သီးညှပ်စိုက်ပျိုးကြသည်။
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ...)	မရှိ	နွေရာသီတွင် စိုက်ပျိုးရေကို မြေအောက်ရေမှ သုံးစွဲကြပါသည်။
၃	ရေကြီးခြင်း	လတ်	မြစ်ရေကြီးချိန်တွင် မြေဧရိယာများ အားလုံး နစ်မြုပ်ကြပါသည်။
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	မိုးနည်းသော ဒေသဖြစ်ပါသည်။
၅	မုန်တိုင်း	နိမ့်	ရံဖန်ရံခါ လေနှိကြမ်းများ တိုက်ခတ်ပါ သည်။
၆	ငလျင်	နိမ့်	ငလျင်ကြောမရှိပါ။
၇	မီးဘေး	မရှိ	-
၈	ဆားငံရေဝင်မြေ	မရှိ	ပင်လယ်ဝေးဒေသဖြစ်သည်။
၉	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	သဘာဝအတိုင်းပျက်စီးမှု နည်းပါးစေသည်။
၁၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မရှိ	
၁၁	၄က်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	အနည်းငယ်ရှိသည်။
၁၂	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	မရှိ
၁၃	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မရှိ	မရှိ
၁၄	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ(IDP)	မရှိ	မရှိ
၁၅	လူကုန်ကူးခြင်း	မရှိ	မရှိ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၆	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲစသည်	နိမ့်	မရှိ
၁၇	အခြား		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

၁.၅.၄ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	လတ်	လယ်ယာကျပန်းလုပ်သားများ ထိခိုက်နိုင်ခြင်း
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	နိမ့်	အရေးကြုံလာပါက အခြားအိမ် ထောင်စုများကဲ့သို့ ပြင်ပတွင် ထွက်၍ အလုပ်လုပ်ကိုင်ရန် မလွယ်ကူပါ။
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်	တောင်သူများထံတွင် လယ်ယာကျပန်းလုပ်သားအဖြစ် လုပ်ကိုင်ရသည့်အတွက် မြစ်ရေကြီးချိန်နှင့် မိုးတွင်းကာလများတွင် အခြားအိမ်ထောင်စုများကဲ့သို့ နေထိုင်ရပ်တည်ရန် မလွယ်ကူခြင်း။
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာကျရောက် နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါထူပြောသောဒေသ	နိမ့်	မရှိ။
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု	နိမ့်	မရှိ။
၆	မတော်မမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident)	နိမ့်	မရှိ။

၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	နိမ့်	မရှိ။
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	နိမ့်	မရှိ။
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	မရှိ။
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	လတ်	အရေးကြုံလာပါက အခြားအိမ်ထောင်စုများကဲ့သို့ နေထိုင်ရပ်တည်ရန် မလွယ်ကူခြင်း။
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မရှိ။	
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာ	မရှိ။	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသ	မရှိ။	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	မရှိ။	
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မရှိ။	
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မရှိ။	
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	မရှိ။	
၁၈	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	နိမ့်	
၁၉	ကားသမား	မရှိ။	
၂၀	အခြား		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ ၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၈ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများသည် အခြားမိသားစု များ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများတွင်သာ အများအားဖြင့် မှီခိုအားထားရသည် ဖြစ်ရာ ဘေးအန္တရာယ် တစ်ခုခု နှင့် ကြုံတွေ့ရပါက ပြန်လည်ထူထောင်ရန် ခက်ခဲပါသည်။

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ

၂.၁ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

၂.၁.၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	လူမှု ကူညီရေးအသင်း	၂	၁၀	-	၁၀	ကျန်းမာရေး	၄	၇

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်း	စွမ်းဆောင်
၂	လမ်းကော်မတီ	၂	၄	၃	၇	ကူညီမှု	၄	၇
၃	အမျိုးသမီး	၂	-	-	၂၅			
၄	လူငယ်အဖွဲ့	၂	၂၀	-	၂၀			
၅	ဘာသာရေးအဖွဲ့	၂	၁၅	-	၁၅	ဘုရားပွဲ	၄	၇

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ရက်၊ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ခုနှစ်)မှ ရယူပါ သည်။

ရွှေပြောင်းလုပ်သားများမှာ ချင်းရွှေဟော်သို့ လုပ်သားအနေဖြင့် သွားလာလုပ်ကိုင် နေသူ(၁၉)ဦးနှင့် ပြည်ပသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူ(၂)ဦး ရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်၊ (၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း၊(၇) သင့်၊ (၈) ညံ့ (အားနည်း)

၂.၁.၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	ချက်စပီ	၄	ငွေကြေး

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ခုနှစ်)မှရယူပါသည်။

မှတ်ချက်။

(၁)ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ

(ဥပမာကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ – UK Aid, GIZ စသည့်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

၂.၂ စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

၂.၂.၁ သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

၂.၂.၁.၁ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုမြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၄၄	၂၈.၂	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၆၅	၁၈.၀	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧက ကြား	၃၃	၂၁.၂	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား			တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၁၄	၉.၀	တောင်သူကြီး
	ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	**၁၅၆**	**၁၀၀ %**	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄နှစ်)မှ ရယူပါသည်။

မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများမှာ ကျပန်းလုပ်သားများ ဖြစ်ကြပြီး မြေဧက (၁) ဧက လုပ်ကိုင်စားသောက်နေသော အိမ်ထောင်စုများမှာ ဝမ်းစာဖူလုံမှု မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရ ပါသည်။

၂.၂.၁.၂ အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု (တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်)
၁	ဆည်			
၂	ရေလွှဲဆည်	အစိုးရ	၂၂၅	ရာသီအလိုက်
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း			
၄	ဆည်မြောင်း			
၅	အဝီစိတွင်း	ပုဂ္ဂလိက	၃၀၆	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
၆	လက်ဝင် ရေတွင်း			
၇	စိမ့်စမ်းရေ			
၈	ချောင်းရေ			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄နှစ်)မှ ရယူပါသည်။

မြစ်ရေကျချိန်တွင် ရေများကို ရေစုပ်စက်များဖြင့် မြစ်ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လယ်မြေများအား ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်ပြီး အဝီစိတွင်းရေများ စိုက်ပျိုးရေအဖြစ် အသုံးပြုကြ ပါသည်။

သီးနှံ	ကေ	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု			သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ	သွင်းအား		မှတ်ချက်
			အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ		စုလိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	
စားတော်ပဲ	၁၅၀	တင်း	၁၀	၂၀	၁၅	သီတင်းကျွတ်မှ တပေါင်း	မြင့်	နိမ့်	
နှမ်း	၅၀	တင်း	၁၀	၂၀	၁၅	တန်ခူးမှဝါဆို	လတ်	နိမ့်	
ငရုပ်	၁၀၀	ပိဿာ	၂၀၀၀	၃၀၀၀	၂၅၀၀	တော်သလင်းမှ တပို့တွဲ	နိမ့်	နိမ့်	
စပါး	၂၂၅	တင်း	၅၀	၇၀	၆၀	တော်သလင်းလမှ နတ်တော်လ	နိမ့်	မြင့်	
ပဲတီစိမ်း	၅၀	တင်း	၂၀	၂၅	၂၃	ကဆုန်မှ နယုန်	လတ်	လတ်	

၂.၂.၁.၃ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄နှစ်)မှရယူပါ သည်။

စပါးစိုက်ပျိုးပြီး ကုလားပဲစိုက်ပျိုးခြင်း စားတော်ပဲ ၊ငရုပ် စိုက်ပြီးငင်း သီးနှံများသိမ်းပြီးမှ ပဲတီစိမ်းနှင့် နှမ်းတို့စိုက်ပျိုးကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

၂.၂.၁.၄ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ရွာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
ထွန်စက်	၁	-	(၃၀)ဦးငှားရမ်းဆောင်ရွက်ကြပါသည်။
ရိတ်သိမ်းစက်	၀	-	
လက်တွန်းထွန်စက်	၁၅	-	

ခြွေလှေ့စက်	၁	-
ရေစုပ်စက်	၆၆	-
ခြေနင်းရေတင်စက်	၀	-
မျိုးစေ့ချစက်	၀	-
မြက်ရိတ်စက်	၂၄	-

ရည်ညွှန်း ..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊၂၀၂၄နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

စဉ့်တုကန်ကျေးရွာတွင် ထွန်စက်(၁)၁စီး ၊လက်တွန်းထွန်စက် (၁၅)စီး ရှိပါသည်။ ကိုင်းကျွန်းမြေများ ဖြစ်သဖြင့် နွားများနှင့် သာထွန်ယက်ခြင်း တချို့တောင်သူများ သည်ကျေးရွာမှ ထွန်စက်များ ငှားရမ်းသုံးစွဲကြရပါသည်။

၂.၂.၁.၅ သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီ၊သြဇာ)	ရှိ	စပါးရိတ်သိမ်းပြီးမှ ကုလားပဲ၊စားတော်ပဲနှင့်ငရုပ်ရိတ်သိမ်းပြီးမှ နှမ်းနှင့်ပဲတီစိမ်းတို့ စိုက်ပျိုးကြရပါသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ	အဝီစိတွင်းများမှ မြေအောက်ရေများ ရရှိပါသည်။
သဘာဝမြေဆွေး၊ သြဂဲနစ်	မရှိ	-
သြဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး	မရှိ	တောင်သူများ မည်သို့ အသုံးချရမည်ကို မသိရှိ၍ အလှမ်းဝေးနေဆဲဖြစ်ပါသည်။
ချေးငွေရရှိမှု	ရှိ	လယ်မြေဧကလျှင်စိုက်/ဘဏ်ချေးငွေ တစ်သိန်းခွဲရရှိပါသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ရှိ	စလင်းမြို့ရှိ ဆိုင်များတွင် စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများကို အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ပါသည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မရှိ	-
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	ရှိ	တောင်သူများသည် လယ်ယာထွက်ကုန်များကို စလင်းမြို့ရှိ ပွဲစားများထံတွင် အလွယ်တကူ ရောင်းချနိုင်သည်။
အခြား(၁)		
အခြား(၂)		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ(၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄နှစ်)မှ ရယူပါ သည်။

၂.၂.၁.၆ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	ရှိ	မြေယာမြေထပ်မံတိုးချဲ့ရန် အခြေအနေမပေးပါ။
ငွေကြေးအရင်းအနှီး လက်လှမ်းမီမှု	ရှိ	သက်သာသောအတိုးနှုန်းဖြင့်ချေးငွေလိုသလောက်မရပါ။
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	ရှိ	စလင်းမြို့ရှိ ဆိုင်များတွင် စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစု များကို အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ပါသည်။
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု	ရှိ	စိုက်ပျိုးရိတ်သိမ်းချိန်တွင် အချိန်မီဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက် အလုပ်သမားများ ရှားပါး၍ လုပ်ခကြီးမြင့်မှု ကြောင့် ထုတ်လုပ်မှုစရိတ် မြင့်တတ်ခြင်းကြောင့် အမြတ်အစွန်း နည်းပါသည်။
ဆည်မြောင်းရေရရှိမှု	ရှိ	ရေသွင်းမြောင်းမှရာသီအလိုက်စိုက်ပျိုးရေရရှိပါသည်။
မိုးရေမလုံလောက်မှု	ရှိ	မြစ်ရေကြီးချိန်မှအပလယ်ယာကိုင်းကျွန်းများကို ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးကြသဖြင့် မြေအောက်ရေကိုသာ အသုံးပြုရသည်။
စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ အချိန်မှီ အသုံးပြု နိုင်မှု	ရှိ	သွင်းအားစုများကို လက်ငင်းဝယ်ယူ၍ ရရှိပြီး ဝယ်ယူ ရန် မတတ်နိုင်သူများအတွက် (၅)ကျပ် အတိုးနှုန်း ဖြင့် ဝယ်ယူ နိုင်ခြင်း။
ဖျက်ပိုး နှင့် ရောဂါ	ရှိ	သီးနှံအမျိုးမျိုးတွင် ပိုးမွှားများ အလွယ်တကူကျ ရောက်တတ်ပြီး အချို့ဖျက်ပိုးများမှာ ပိုးသတ်ဆေး ဒဏ်ခံ နိုင်ကြသည်။ စိုက်ပျိုးတောင်သူများအနေဖြင့် ထိရောက် သော ပိုးမွှားနှိမ်နင်းနည်းကို လိုလားကြသော်လည်း လက်တွေ့ အားဖြင့် မအောင်မြင်သေးပါ။
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီမှု အားနည်း ပါသည်။
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	ရှိ	ဈေးကွက်ရှိရာသို့ သွားရောက်ရန် သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ဆိုင်ကယ်များဖြင့် သွားရောက်ရောင်းချကြပါသည်။
အစိုးရ မူဝါဒ နှင့် အစီအစဉ်	မရှိ	-
အခြား(၁)		
အခြား(၂)		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊၂၀၂၄နှစ်)မှ ရယူပါ သည်။

တောင်သူလယ်သမားများမှာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအတွက် အရင်းအနှီးကို မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်မှသာ ချေးယူရရှိနိုင်သော်လည်း ကိုင်းကျွန်းမြေများအတွက် ချေးငွေမရရှိပါ။ ထွက်ရှိသည့် သီးနှံများအားအဆင့်ဆင့်သယ်ယူ ရသည့်အတွက် အကျိုးအမြတ်များ များစွာဆုံးရှုံး ရပါသည်။

တောင်သူလယ်သမားများသည် စိုက်ပျိုးစရိတ်များ ပေးချေရန်နှင့် သွင်းအားစု များကို ဝယ်ယူရန်အတွက် ငွေချေးယူကြရပါသည်။

အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံ များတွင် ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်ခြင်း တို့ကြောင့် အထွက်နှုန်းနည်းခြင်းနှင့် ဈေးကွက်သို့ရောင်းချရန် စရိတ်ကြီးမြင့်သဖြင့် အမြတ်နည်းခြင်းစသည့် တို့ကြောင့် တောင်သူများမှာ ငွေကြေးအခက်အခဲများ ကြုံတွေ့ရပါသည်။ အရည်အသွေး မြင့်မားသော ထုတ်ကုန်များကို ဦးတည်၍ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ အရည်အသွေးအပေါ် တန်ဘိုးဖြတ်သည့် ဈေးနှုန်းများ ပေးနိုင်သည့် လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ရောင်းဝယ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင် မည်ဆိုလျှင် တောင်သူများသည် များစွာ အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းလာမည် ဖြစ်ပါသည်။

၂.၂.၂ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

၂.၂.၂.၁ မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေး နှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၄၀	၁၈၂ကောင်
မြင်း	၂	၂ကောင်
ကျွဲ	မရှိ	
မြည်း	မရှိ	
လား	မရှိ	
ဆိတ်	မရှိ	
သိုး	မရှိ	
ဝက်	၄	၄ကောင်
ကြက်	၂၁	၃၁၉ကောင်(ဒေသကြက်)
ဘဲ	မရှိ	
အခြား	မရှိ	
ရေလုပ်ငန်း		
ငါးကန်	မရှိ	
ပုဇွန်ကန်	မရှိ	
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	မရှိ	
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	မရှိ	
ဂဏာန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	မရှိ	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ခုနှစ်)မှ ရယူပါသည်။

၂.၂.၂.၂ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
စားကျက်မြေ	ကျေးရွာတွင် စားကျက်မြေမရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးသီးနှံ ဘေးထွက် ပစ္စည်းမှ နွားစာရိက္ခာများ ရရှိနိုင်သည်။
ရေရရှိမှု	မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် မြေအောက်ရေကို အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ကြသည်။
တိရစ္ဆာန်မျိုး	ဒေသထွက်မျိုးများ အလွယ်တကူရရှိနိုင်ကြသည်။
ချေးငွေ	ချေးငွေအလွယ်တကူ မရရှိနိုင်ချေ၊ မွေးမြူရေး စတင် လုပ်ကိုင်လိုသူများ နှင့် တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်လို သူများ အတွက် ချေးငွေကို သင့်တင့်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ရရှိနိုင်ရေးမှာ မလွယ်ကူပါ။
သွင်းအားစုစျေးကွက်	စလင်းမြို့ရှိ ဆိုင်များတွင် မွေးမြူရေး သွင်းအားစု များကို အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ပါသည်။
ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်	မွေး/ကုဋ္ဌီးစီးဌာန၏ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုကို ရရှိနိုင် သော်လည်း လွှမ်းခြုံဆောင်ရွက်နိုင်မှု အားနည်းသည်။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	စလင်းမြို့ရှိ စျေးများတွင် မွေးမြူရေး ထုတ်ကုန် များကို အလွယ်တကူ ရောင်းနိုင်ပါသည်။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာရှိမှု	အိမ်ခြံဝင်းများ အတော်အသင့် ကျယ်ဝန်းသဖြင့် တစ်နိုင် တစ်ပိုင် မှ စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးအတွက် အဆင်ပြေ ပါသည်။
အခြား(၁)	
အခြား(၂)	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄နှစ်)မှ ရယူပါ သည်။

၂.၂.၂.၃ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှု	ငွေ (၁၀၀) ကျပ် လျှင် (၁၀) ရာခိုင်နှုန်းတိုး ပေး၍ ချေးရခြင်း၊ အပေါင်ပစ္စည်းမရှိပါက ချေးငှားရန် ခက်ခဲခြင်း၊ သင့်တင့်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ထုတ်ချေး သော ကာလရှည် ချေးငွေစနစ်မရှိခြင်း။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	နွားများတွင် ခွာနာလျှာနာရောဂါနှင့် ဒေါင့်တန်း ရောဂါများ ဖြစ်ပွားတတ်သည်။ တိရစ္ဆာန် ကျန်းမာ ရေး အသိပညာနည်းပါး ခြင်း နှင့် ကာကွယ်ဆေး အချိန်မှီစွာ မထိုးနှံခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်း အရေးပါမှုကို ကျေးရွာသူ/

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
	သားများ ပိုမိုသိရှိ ဆောင်ရွက်လာခြင်းဖြင့် ရောဂါထိန်းချုပ်ရန် လွယ်ကူ လာစေနိုင်ပါသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	အတွေ့ အကြုံမရှိသေးပါ။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မွေး/ကုဦးစီးဌာနတွင် ဝန်ထမ်းအင်အား နည်းပါးသောကြောင့် လုံလောက်သော ဝန်ဆောင်မှုမပေးနိုင်ခြင်း။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုဈေးကွက်	မရှိပါ။
မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတ	မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတရှိသော်လည်း မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနမှ ပညာပေး အစီအစဉ် များ ရယူရန်လိုအပ်ပါသည်။
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ **အတွက် လိုင်စင် လက်လှမ်းမီမှု**	မရှိပါ။
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် လက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ။
ငါးဖမ်းခွင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှု	မရှိပါ။
အရင်းအနှီးလက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ။
အခြား	မရှိပါ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄နှစ်)မှ ရယူပါ သည်။

၂.၂.၃ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းကဏ္ဍ

၂.၂.၃.၁ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဧယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	-	-	-	-

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေ အတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ် သမား အရေ အတွက်	မိသား စုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	-	-	-	-
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေး ဝေရေး	-	-	-	-
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း				
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	-	-	-	-
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)	-	-	-	-
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	-	၃	၃	အိမ်ဆိုင်
၈	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း		-	-	
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး	-	-	-	-
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)		-	-	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေ အတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ် သမား အရေ အတွက်	မိသား စုဝင် လုပ်အ ား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ		-	-	
၁၂	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ် ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)		-	-	
၁၃	ပညာရေး	-	၂	၂	နိမ့်(ကျောင်းဆရာ/ဆရာမ)
၁၄	ကျန်းမာရေး	-	၁	၁	
၁၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ		-	-	
၁၆	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း ရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းများမှအပ)	-	၁၃	၁၉	(ကျပန်းလုပ်သားများ)
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ	-	၃	၃	-
	စုစုပေါင်းအသက်မွေး လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ	-	၂၂	၂၈	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊၂၀၂၄နှစ်)မှ ရယူပါ သည်။

၂.၂.၃.၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ ဦးရေများပြားခြင်း (ကျေးရွာ၏၈၀ရာခိုင်နှုန်း)	အလုပ်ပုံမှန်ရရှိနိုင်သည့် လုပ်ငန်း ကျေးရွာတွင် မရှိခြင်း၊ အမျိုးသမီးများမှာ အိမ်မှုကိစ္စများဖြင့် အချိန်ကုန်ရခြင်း။
ဝင်ငွေရရှိသည့် နည်းပညာများကို သင်ယူရန် စိတ်ပါဝင်စားခြင်း	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာများ မရှိခြင်း

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ရက်၊ဧူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄နှစ်)မှ ရယူပါ သည်။

ကျပန်းလုပ်သားများအနေဖြင့် များသောအားဖြင့် မိရိုးဖလာ တောင်ယာလုပ်ငန်း တွင်သာ အချိန်ကုန်ဆုံးကြသည်။ သို့ရာတွင် မြစ်ရေကြီးချိန်တွင် လုပ်အားခ ကြုံတင်ပေးဖြင့် ယူ၍ စားသောက်ကြရသည်။ လုပ်ကိုင်လိုကြသည့် လုပ်ငန်းမှာ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် စီးပွားဖြစ် မွေးမြူနိုင်ရန် အရင်းအနှီးမရှိခြင်း၊ နည်းပညာမရှိခြင်း တို့ကြောင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို တွင်ကျယ်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း မရှိချေ။

ကျေးရွာတွင်း လူငယ်များနှင့် အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူများ အများအပြားပင် ရှိသော် လည်း ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်နိုင်မှု မရှိခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာမရှိခြင်း၊ ချေးငွေကို လက်လှမ်းမီမှု မရှိခြင်း၊ နည်းလမ်းပြသမည့် ဦးဆောင်သူ(သို့)အဖွဲ့ မရှိခြင်း တို့အပြင် လုပ်အားခကြိုယူကြရခြင်း၊ စုငွေစုဆောင်းနိုင်မှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် အကြွေးသံသရာ တွင် နစ်မြုပ်နေကြရသည်။

အချုပ်အားဖြင့်ဆိုရသော် စီးပွားဖြစ် မွေးမြူနိုင်ရန် ပံ့ပိုးကူညီခြင်း၊ ကုန်ထုတ် လုပ်ငန်းများ ပေါ်ထွက်လာစေရန် နည်းပညာနှင့် အရင်းအနှီး မတည်ပေးခြင်း၊ ဈေးကွက် ဆိုင်ရာ သင်တန်းများပေးခြင်း၊ နည်းပေးလမ်းပြ၍ အစဉ်တစိုက် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းနည်းပညာသင်တန်းများပေးခြင်း၊ အတိုးနှုန်းသက်သာသော ချေးငွေ ကဏ္ဍများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးနိုင်မည် ဆိုပါက ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများ ရရှိပြီး လူနေမှုဘဝများ မြင့်မားလာ နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၂.၃ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၃) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး	စလင်း/ဖိုမိုင်	စလင်း/ဖိုမိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်း နှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊	စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်မှု	အားလုံးရနိုင်	အားလုံးရနိုင်
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦး နှင့် ဝန်ဆောင်မှု	အမှတ်(၁) ဈေး ကောင်းမွန်	အမှတ်(၁) ကောင်းမွန်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄နှစ်)မှ ရယူပါ သည်။

စဉ့်တုကန်ကျေးရွာရှိ တောင်သူများသည် ကျေးရွာတွင် လာရောက်ဝယ်ယူသော ကုန်သည်များသို့ ရောင်းချသော သူများရှိသလို တောင်သူကြီးများမှ စလင်းမြို့သို့ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် များဖြင့် သယ်ယူ၍ ရောင်းချကြရပါသည်။ အကျိုးအမြတ် နည်းကြသည်။

၂.၄ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရ မည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေ ရရန် အခက်အခဲ များ
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်)	ချေးငွေ	၁နှစ်	.၈၀	လို	လိုသလောက်မရပါ
အစိုးရဘဏ် (သမဝါယမ)					
ပုဂ္ဂလိက ဘဏ်					
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန်	ချေးငွေ	၁ နှစ်	၅ကျပ်	လို	လိုသလောက်မရပါ

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေ ရရန် အခက်အခဲ များ
ဆောင်မှုကဏ္ဍ					
အဖွဲ့အလိုက် ငွေစု/ငွေချေး အစီအစဉ်					
ငွေချေးပေးသူ	ချေးငွေ	ကန့်သတ်ချက်မရှိ (နှစ်ဦးသဘောတူညီသည့် အတိုင်း)	(၃-၅) ရာခိုင်နှုန်း/လတို	မလိုအပ်ပါ	ယုံကြည်သူမှသာ ချေး
အပေါင်ဆိုင်					
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ					

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊၂၀၂၄နှစ်)မှ ရယူပါ သည်။

ချေးငွေများကိုပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှချေးယူရပါသည်။

၂.၅ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချခြင်းအပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ အရင်း အမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

၂.၅.၁ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့ အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာကြွယ်ဝမှု	နိမ့်	မြေဆီသြဇာကြွယ်ဝမှု ကောင်းနေဆဲဖြစ်ပါသည်။
အပင်မျိုးစိတ်များ	မြင့်	သီးနှံဖျက်ပိုးများ ကျရောက်ခြင်းကြောင့် သီးနှံ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
		အထွက်နည်းသဖြင့် အပင်မျိုးစိတ်များ ဆုံးရှုံးရသည်များ ရှိပါသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ ကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	မြင့်	နည်းပညာပိုင်းထောက်ပံ့မှုမရသဖြင့် ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်နှိမ်နင်းရန် နှင့် ထိန်းချုပ်နိုင်မှု အားနည်းပါသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	နိမ့်	မြစ်ရေကြီးချိန်မှ အပ မြေအောက်ရေများ အချိန်မရွေးရရှိပါသည်။
ငါးမျိုးကွဲများ	နိမ့်	မြစ်ချောင်းများနှင့် အလှမ်းကွာဝေးသည့်အတွက် ငါးမျိုးကွဲများ မွေးမြူခြင်း မရှိပါ။
အခြားတိရိစ္ဆာန်မျိုး ကွဲများ	နိမ့်	ခိုင်းနွားများနှင့် ခြံပေါက်နွားများသာ တနိုင်တပိုင်မွေးမြူကြပါသည်။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	နိမ့်	အိမ်သုံး အမှိုက်များကို မီးရှို့ခြင်း၊ သစ်ပင်ရင်း စသည့် အလေ့အထများ ရှိပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄နှစ်)မှ ရယူပါသည်။

စိုက်ပျိုးမြေများတွင် မြေဆီသြဇာ ကြွယ်ဝမှု ကောင်းမွန်နေသော်လည်း သဘာဝမြေဆွေးများ၊ မြေသြဇာများကို စိုက်ခင်းများသို့ ပြန်လည်ဖြည့်တင်းခြင်း အလေ့အထ များ နည်းပါးလာပြီး ဓာတုမြေသြဇာသုံးစွဲမှု တဖြည်းဖြည်း မြင့်မားလာသည့်အတွက် နောင်တစ်ချိန်တွင် မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် အန္တရာယ်ရှိပါသည်။ ကုန်းတွင်းပိုင်းကျေးရွာ ဖြစ်သောကြောင့် ငါးမျိုးများ ရှားပါးပါသည်။ ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သည့် မြေဧရိယာ အများအပြားမရှိခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးသည့် အလေ့အထ အားနည်းခြင်း တို့ကြောင့် စားနပ် ရိက္ခာ ရှားပါးမှုများ ကြုံတွေ့နေရပါသည်။

၂.၅.၂ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအမံများ

ဇယား (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအမံများ

အမျိုးအစား	အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ခြေ (နည်း/ လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အလေ့အကျင့်များ
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	လတ်	မြစ်ရေကြီးချိန်တွင်သာ ကျေးရွာရှိ မြေများ ရေနစ်မြုပ်ပါသည်။	ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ဆော်သြော်ခြင်း စသည့် အလေ့ အကျင့်များ ရှိသည်။

အမျိုးအစား	အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ခြေ (နည်း/ လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အလေ့အကျင့်များ
မီးဘေး	နည်း	မီးဘေးအန္တရာယ် မရှိဖူးသေးပါ။	ကျေးရွာတွင် အရန် မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်း ထားပါမည်။
မုန်တိုင်း	နည်း	တခါတရံသာ လေပြင်းမုန်တိုင်း ကျရောက်တတ်ပါသည်။	
ငလျင်	နည်း	မြေငလျင်ကြောာ မရှိပါ။	
မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်း မိုးနည်းသော ဒေသဖြစ်သည်။	
အအေးလှိုင်း	နည်း	တစ်ခါတစ်ရံသာ အအေးလှိုင်းဖြတ်တတ် သည်	
ပဋိပက္ခ	မရှိ		
တိရစ္ဆာန် ရောဂါ ဖြစ်ပွါးမှု	လတ်	ကျေးရွာသည်တိ/မွေးကု ရုံး စိုက်ရာနှင့် အလှမ်း မကွာဝေးသော်လည်း တိရစ္ဆန်ဆရာများ ဝန်ထမ်းအင်အားနည်း ခြင်းကြောင့်ကာကွယ် ဆေးထိုးရန်အခက်အခဲရှိ ပါသည်။	ရောဂါဖြစ်ပွားချိန်တွင် တိ/မွေးကုဦးစီးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ကာကွယ် ဆေး ထိုးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပါသည်။
လူရောဂါ ဖြစ်ပွါးမှု	နည်း	သာမာန်အားဖြင့် ရောဂါဖြစ်ပွားမှု နည်းပါသည်။	ကျန်းမာ ရေးဆေးပေးခန်း မရှိသဖြင့် ပိုးထိလူနာ များနှင့် အရေးပေါ် လူနာ များသာ အနီးဆုံး ဆေးရုံများသို့ သွား ရောက်ကုသကြသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

၂.၆ ပညာရေး

၂.၆.၁ ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း

ပညာတတ်မြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့် အထက်၊ လူဦးရေ၏%
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ				
ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေး				
မူလတန်းမပြီးဆုံးမီ				
ကျောင်းထွက်သူဦးရေ				
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၁၈	၁၆၁	၂၇၉	၅၂.၇
အလယ်တန်းပညာရေး	၁၁၃	၉၀	၂၀၃	၃၈.၄
ပြီးဆုံးသူဦးရေ				
အထက်တန်းပညာရေး	၂၄	၃၂	၅၆	၁၀.၆
ပြီးဆုံးသူဦးရေ				
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၇	၁၄	၂၁	၄
၉ နှစ် အထက် လူဦးရေပေါင်း	**၂၄၂**	**၂၉၁**	**၅၁၃**	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊၂၀၂၄ခုနှစ်)မှ ရယူပါသည်။

စဉ့်တုကန်ကျေးရွာတွင် စာတတ်မြောက်မှုမှာ (၈၄) ရာခိုင်နှုန်းရှိပါသည်။ကျေးရွာရှိ လူကြီးများမှာ ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်များနှင့် မူလတန်းအဆင့်ထိ သင်ကြားတတ်မြောက်သူ များများပြားပါသည်။

၂.၆.၂ ကျောင်းအပ်နှုန်း

ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏%
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၃၈	၃၃	၇၁	
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၁၁	၈	၁၉	
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၇	၁၁	၁၈	
တတ္တသိုလ်ကျောင်းသား၊သူ	၉	၁၁	၂၀	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ခုနှစ်)မှ ရယူပါသည်။

စဉ့်တုကန်ကျေးရွာတွင် မူလတန်းရှိပါသည်။အလယ်တန်းသို့ရောက် ပျိုးခင်းကုန်းသို့ငင်း အထက်တန်းသို့ရောက်လျှင် ငါးဇင်ရိုင်းကုန်းသို့ငင်း ကျောင်းတက်ကြရပြီး မြစ်ရေကြီးချိန်တွင် ကျောင်းပိတ်ထားရခြင်း၊ မြစ်ရေကျချိန်နှင့် မိုးတွင်းကာလများတွင် ခွဲ့ဗွက်များ ပေါများသဖြင့် သွားလာရခက်ခဲခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ပညာရေး ထိရောက်စွာ မရှိသည့် အတွက် အလယ်တန်းအဆင့်နှင့် ကျောင်းထွက်ရခြင်း များရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၂.၆.၃ စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း			အလယ်တန်းကျောင်း		
ရွာမှအကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	ကျေးရွာတွင်း			၁ ဖာလုံ		
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှု	ရွာမှလမ်းလျှောက်တက်ရ			လမ်းလျှောက်၊ စက်ဘီးနှင့် ကျောင်းတက်ရ၊		
စာသင်ကျောင်းအရွယ် အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	၆၀'x၃၀' x၁၅'(ဆောင်) ၃၀'x၁၅' x၁၅'					
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊ အုတ်ညှပ်၊ အုတ်ခင်း					
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ (လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	လုံလောက်မှုမရှိ					
ကျောင်းဆရာဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့် ကျေးရွာခန့်	၂	၄	၆	-	-	-

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ခုနှစ်)မှ ရယူပါသည်။

လက်ရှိပညာသင်ကြားနေသော အခြေခံပညာ မူလတန်းကျောင်းဆောင်မှာ အရှည် ၆၀ ပေ၊ အနံ ၃၀ပေနှင့် အမြင့် ၁၅ ပေ ရှိသော RC တစ်ထပ်ကျောင်းဆောင် ဖြစ်ပြီး အရည်အသွေး ကောင်းမွန်မှုရှိပါသည်။ကိုယ်ထူကိုယ်ထ (၃၀'x၁၅' x၁၅') တစ်ဆောင်ဆောက်လုပ်ထားရပါသည်။ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ အတွက် သောက်သုံးရေကို ကျောင်းဝင်းအတွင်းရှိ ရေတုံကင်မှ ခပ်ယူ သုံးစွဲပါသည်။ ကျောင်းတွင် အခန်းများ ခွဲထားခြင်း မရှိပဲ၊ ဟောခန်း ပုံစံဖြင့် ထားရှိပါသည်။

၂.၆.၄ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၀) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	၆ဦး

တပည့် – ဆရာ အချိုး	၄၀:၁
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မရှိ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	ဗလာစာအုပ်၊ ပြဋ္ဌာန်းပုံနှိပ်စာအုပ် အပြည့် အစုံ၊ ဝတ်စုံ တစ်စုံစီကို ပညာရေးဦးစီးဌာနမှ ပံ့ပိုး ပေးပြီး၊ လေ့ကျင့်ခန်း စာအုပ်နှင့် စာရေး ကိရိယာများကို ကျောင်းသား ဝယ်သုံး ရပါ သည်။
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	အခမဲ့ ပညာရေး စနစ်ကို အကောင်အထည် ဖော်နေသည့်အတွက် ဆင်းရဲသော မိသားစု များ အတွက်လည်း အခက်အခဲ မရှိ ကျောင်း တက်ခွင့် ရနေပါသည်။
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ပူးပေါင်းမှု အားကောင်းစွာ၊ တက်ကြွစွာ ပါဝင်တိုင်ပင်လုပ် ဆောင် ကြ ပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (ဓရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ခြေခံပညာ မူလတန်းကျောင်းတွင် ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး (၁) ဦး၊ လက်ထောက် ဆရာ/မ (၅) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၆) ဦး ရှိပါသည်။ ဗလာစာအုပ်၊ ပြဋ္ဌာန်းပုံနှိပ်စာအုပ် အပြည့်အစုံ၊ ဝတ်စုံတစ်စုံစီကို ပညာရေးဦးစီးဌာနမှ ပံ့ပိုးပေးပြီး၊ လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာများကို ကျောင်းသားဝယ်သုံးရပါသည်။ အခမဲ့ပညာရေးစနစ်ကို အကောင်အထည် ဖော်နေသည့်အတွက် ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက်လည်း အခက်အခဲမရှိ ကျောင်းတက်ခွင့် ရနေပါသည်။ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင် (၄)ဦး၊ ကျောင်းသားမိဘများ အားလုံးပါဝင်သော မိဘဆရာ အသင်းသည် စုစည်းတက်ကြွစွာဖြင့် လိုအပ်ချက်များကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြသောကြောင့် ပညာရေးအတွက် အခက်အခဲများ မရှိ လုပ်ဆောင်နေနိုင်ပါသည်။

သို့သော်လည်း ဆရာ/ဆရာမများမှာ ရုပ်ဝေးမှ လာရောက်သူများသောကြောင့် ကျောင်းဝန်ထမ်းများအတွက် ဝန်ထမ်းအိမ်တစ်ဆောင် ဆောက်လုပ်ပေးနိုင်ပါက ကလေးများ အား ပိုမို၍ အချိန်ပေးသင်ကြားနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ မြစ်ရေကြီးချိန်တွင် သွားလာရန်ခက်ခဲခြင်း၊ မြစ်ရေကျချိန်နှင့် မိုးတွင်းကာလများတွင် ရွှံ့ဗွက်များပေါများသဖြင့် သွားလာရခက်ခဲခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ပညာရေးဆုံးခန်းတိုင်အောင် သင်ကြားနိုင်မှု မရှိကြပေ။ ကျေးရွာ၏ ပညာရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မျှော်လင့် ကြောင်း သုံးသပ်ဆွေးနွေးကြပါသည်။

၂.၇ ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

၂.၇.၁ အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

၁. ငှက်ဖျား	၂.သွေးလွန်တုပ်ကွေး	၃.ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောက	၄.တီဗီ

၅.ဆီးချို	၆.သွေးတိုး	၇.အသည်းရောဂါ	၈.အာဟာရချို့တဲ့မှု

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊၂၀၂၄ခုနှစ်)မှ ရယူပါ သည်။

ဝမ်းပျက်/လျှော ရောဂါများမှာ မြစ်ရေတက်ချိန်များတွင် အဖြစ်များလေ့ရှိပြီး အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သာ ဖြစ်ကြပါသည်။ အသက်ကြီးပိုင်းများတွင် သွေးတိုး၊ ဆီးချို အခြားရောဂါ များသည် ရာသီဥတုကူးပြောင်းချိန်တွင် တုတ်ကွေး အဖြစ်များပြီး အသက်အန္တရာယ်ဆုံးရှုံးမှု အနည်းငယ်မျှသာ ကြုံတွေ့ရကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၂.၇.၂ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (ကီလို)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက် မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ် ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	ကျေးရွာတွင်း	မရှိ	ကျန်းမာရေးမှူး- ၁	မရှိ	
တိုက်နယ် ဆေးရုံ ဆေးဆိုင်	ငါးဇင်းရိုင်း ကုန်းကျေးရွာ (၀/၄)မိုင် စလင်းမြို့ (၆)မိုင်	ရှိ	ဆရာဝန် - ၁ လ/ထ - ၁ သူနာပြု - ၆ ဆေးဝါးကျွမ်းကျင် သူ	ရှိ	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်းမှ ကျန်းမာရေးဆရာမသည် မွေးကင်းစ ကလေးများနှင့် စီမံချက်ရှိသည့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို လာရောက် ပြုလုပ်ပြီး အခြား အချိန်များတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအတွက် မြို့နယ်ဆေးရုံရှိသော စလင်းမြို့များသို့ သွားရောက် ဆေးကုသမှု ခံယူရပါသည်။ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းရှိခြင်းဖြင့် ကျေးရွာအတွက် ကောင်းမွန်သော အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိလာပါမည်။ ထို့အပြင် ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများကိုလည်း အခါအားလျော်စွာ ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများ၏ ကျန်းမာရေးအသိများ တိုးတက်လာမည်ဟု သုံးသပ်ဆွေးနွေးကြပါသည်။

၂.၇.၃ သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၅	ဆိုး	ရှိ	ရှိ	ရှိ	
အဝီစိတွင်း	၈	ကောင်း	ရှိ	ရှိ	ရှိ	
တုံကင်	၆၁	ကောင်း	ရှိ	ရှိ	ရှိ	
ကန်						
မြစ်/ချောင်း						
မိုးရေသိုလှောင်ကန်						
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း						

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

၂.၇.၄ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေ အတွက်)

ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၁၅၆	၅၀ ရာခိုင်နှုန်းသာ စနစ်ကျသော ယင်လုံအိမ်သာများ ဖြစ်ပြီး ကျန်သော အိမ်သာများမှာ တာရှည်ခံမှု နည်းပါသည်။
ကျင်းအိမ်သာ		
တောထိုင်		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ယင်လုံအိမ်သာအား ရွာလုံးကျွတ် ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသော်လည်း အိမ်ထောင် စု၏ (၅၀) ရာခိုင်နှုန်းခန့်သာ စနစ်ကျသော ယင်လုံအိမ်သာများ ဖြစ်ကြပြီး ကျန်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ တာရှည်ခံသော အိမ်သာများမဟုတ်ကြပဲ နှစ်စဉ်ပြန်လည် ဆောက်လုပ် နေရပါသည်။ ထို့ကြောင့် အလှူရှင်များ ရှိပါက ကောင်းမွန် စနစ်ကျသော ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် အကူအညီ တောင်းခံလိုပါကြောင်း သုံးသပ်ဆွေးနွေး ကြပါသည်။

၂.၈ လမ်းတံတား အခြေအနေ

၂.၈.၁ ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁၊၂၊၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (ပေ)
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	ဆိုး		Â	–	၄၈၀၀
ချဉ်းကပ်လမ်း	၃	ဆိုး		-	A	၅၂၈၀

၁၊မြေသားလမ်း ၂၊ကတ္တရာလမ်း ၃၊ကျောက်ခင်းလမ်း

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄နှစ်)မှရယူပါ သည်။

ရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်း များသာရှိသဖြင့် မိုးတွင်းကာလများတွင် ရွံ့ဗွက်များကြောင့် သွားလာရေး ခက်ခဲပါသည်။ ချဉ်းကပ်လမ်းမှာ မြေနီကျောက်စရစ်လမ်း ဖြစ်သော်လည်း အသွားအလာများခြင်း မိုးရွာပြီးချိန်များတွင် သွားလာရန်ခက်ခဲပါသည်။

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	မရှိ				
သစ်သားတံတား	မရှိ	–			-
ကွန်ကရစ်တံတား	မရှိ	–			-
ကြိုးတံတား	မရှိ				
ရေပြွန်	မရှိ				

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄နှစ်)မှ ရယူပါသည်။

၂.၈.၂ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ် အမျိုး အစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း ပင်လယ် ရေကြောင်း	၀/၄ မရှိ	-		-

၁ - လှေ၊သမ္ဘာန် ၂ - စက်လှေ ၃ - သင်္ဘော

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄နှစ်)မှရယူပါ သည်။

၂.၈.၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ် အမျိုး အစား	စက် လှေ	လှေ၊ သမ္ဘာန်	စက်ဘီ ီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာ ဂျီ	နွားလှည်း	မြင်း လှည်း
အရေ အတွက်		၄၇	၅၄	၁၄၃	၉	၄၂	-

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ခြေလျင်သွားရခြင်း၊ ပွင့်လင်းရာသီတွင် ဆိုင်ကယ် ၊စက်ဘီး ၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ နွားလှည်း နှင့်ထော်လာဂျီများဖြင့် သွားလာကြပါသည်။

၂.၉ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး စနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ၊မရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း	-		
ဆိုလာစနစ်	၆၁	(သင့်) ပိုင်ရှင်မှ ထိန်းသိမ်း	ဘတ္ထရီအိုးအသစ်များမဝယ်ယူနိုင် သည့်အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်ရှိပါ သည်။
အသေးစားရေအား လျှပ်စစ် ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင် လေစွမ်းအင်			
ဇီဝလောင်စာ(အခြား)	၉၅	ညံ့	ဆိုင်ကယ်ဘတ္ထရီအိုးများ ဝယ်ယူသုံးစွဲခြင်း၊အားသွင်းမီးလုံ းများဖြင့်အသုံးပြု ကြပါသည်၊

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄နှစ်) မှ ရယူပါ သည်။

ကျေးရွာ မီးအလင်းရောင်အတွက် ဆိုလာများသာ အသုံးပြုကြပါသည်။

၂.၁၀ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	စလောင်း	သတင်းစာ နှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေအတွက်	၂၁၄	၁၀	၃၉	၃၉		၀

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ နှစ်) မှ ရယူပါ သည်။

ရေဒီယို၊ တီဗီသတင်းများနှင့် အင်တာနက်အသုံးပြုရသော တယ်လီဖုန်းများ အသုံးပြု လျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၂.၁၁ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	
အားကစားပစ္စည်းများအားလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	ကျေးရွာ အားကစားကွင်းမရှိပါ၊
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များ အား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	အင်တာနက်သုံးစွဲသူ လူငယ်၊လူလတ်များ အနည်း ငယ်ရှိ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊၂၀၂၄ နှစ်) မှရယူပါသည်။

လူငယ်များမှာ ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေး တို့တွင်ပါဝင် ဆောင်ရွက် ကြပါသည်။ လူငယ်များ အသိဉာဏ်ဗဟုသုတများစွာရရှိရန် အထောက်အကူပြုသော ကျေးရွာ စာကြည့်တိုက်များ မရှိသည့်အတွက် ဗဟုသုတ နည်းပါးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ လူငယ်အဖွဲ့ စံနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းရေး နှင့် စွမ်းရည်မြှင့်ပေးရန် အဆိုပြုကြပါသည်။

၂.၁၂ ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေး နှင့် ဘေးကင်း လုံခြုံရေး အခြေအနေ

၂.၁၂.၁ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦးများ အား လက်လှမ်းမီမှု	ရှိ	
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်	မရှိ	
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	ရှိ	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄နှစ်) မှရယူပါသည်။

၂.၁၂.၂ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်	၂ (မရှိ)	၂ (မရှိ)	မရှိ	၂ (မရှိ)

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

Note: ၁။ စိုးရိမ် ၂။ သာမာန်

ကျေးရွာအတွင်း ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားမှု မရှိသလောက် ရှားပါးပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေ ကောင်းများ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
လူသား အရင်း အမြစ် - အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သော လူဦးရေ များပြားခြင်း။ - လူကြီး၊လူငယ်များ စုပေါင်း လက်တွဲ ဆောင်ရွက် လေ့ရှိခြင်း။	- စဉ့်တုကန်ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေ စုစုပေါင်းမှာကျား (၁၁၈) ဦးနှင့်မ (၁၄၀) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၂၅၈)ဦးဖြစ်ပြီး ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၆၇.၇) % ရှိပါသည်။ လက်ရှိ အထက်တန်းပညာ တက်ရောက် သင်ကြားနေသူ (၇) ဦး၊ တက္ကသိုလ် တက်ရောက်နေသူ (၆)ဦး စသည်ဖြင့် တစ်နှစ် ထက်တစ်နှစ် ပညာတတ်ဦးရေ များပြားလာ သောကြောင့် အနာဂတ်ကာလတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ် များရှိနေပါသည်။ - ကျေးရွာ၏ အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍတွင် လူကြီး၊ လူငယ် လက်တွဲပြီး ကောင်းမွန်စွာ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်း လုပ်ဆောင် ကြသော အလေ့အထကောင်းများက လည်း အနာဂတ် ကာလအတွက် အားရဖွယ်ရာ ပင်ဖြစ်သည်။
သီးနှံ ထုတ်လုပ် ရေး - စပါး၊မြေပဲ၊ နှမ်း၊ ငရုပ်၊ပတီစိမ်း သီးထပ်သီးညှပ် စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း။ - အထွက်တိုးနည်းပညာများအား စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဖြန့်ဝေ ပေးနေခြင်း။	- စဉ့်တုကန်ကျေးရွာတွင် စပါး၊ ကုလားပဲ၊ နှမ်း၊ ပဲတီစိမ်း၊ စားတော်ပဲ ၊မတ်ပဲ ၊ ငရုပ် အဓိက အားထားစိုက်ပျိုးကြပြီး စိုက်ပျိုးမြေမှာ လယ်မြေ ကိုင်းကျွန်းမြေ ဖြစ်သည့်အတွက် ရာသီဥတုအရ သင့်တော်ဖြစ်ထွန်းသည့် သီးနှံများ ရွေးချယ် စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်သီးနှံ စိုက်ပျိုးမှု ပုံစံအရ စိုက်ပျိုးမြေ မြေဆီလွှာ အာဟာရမှာ လုံးဝ ကုန်းခမ်းသွားခြင်းမရှိပဲ အတန် အသင့် ပြန်လည် ပြည့်ဝလာသည် ဖြစ်ရာ သီးနှံအထွက်နှုန်းများ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	သိသိသာသာ ကျဆင်းသွားခြင်း မရှိ၍ သီးနှံ စျေးကွက်၏ စျေးနှုန်းများ မြင့်မားလာမည် ဆိုပါက စီးပွားဖွံ့ဖြိုးလာမည့် အလားအလာ ကောင်းများ ဖြစ်ပါသည်။
တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး ▯ မွေးမြူရေးထွက်ကုန်စျေးကွက် ရှိနေခြင်း။ ▯ တပိုင်တနိုင်မွေးမြူလေ့ရှိခြင်း။	▯ မွေးမြူရန် မြေနေရာ အခက်အခဲ မရှိခြင်း၊ အစားအစာများ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ခြင်း၊ ဝက်စျေးကွက်ကောင်းခြင်း၊ မွေးမြူရေး သုံးပစ္စည်းများ ကျေးရွာတွင် ရရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဝက်မွေးမြူရေးသည် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများအတွက် အသင့်တော်ဆုံး ဖြစ်ပါ သည်။ ▯ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စု အားလုံးနီးပါး သည် နွား၊ ဝက်နှင့်ဒေသကြက်တို့ကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူသည့် အလေ့အထများ ရှိခြင်းသည် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများအတွက် များစွာအကျိုးပြုသကဲ့သို့ မိသားစုဝင်တွေကို လည်း ပိုမို ရရှိစေပါသည်။
စိုက်ပျိုး မွေးမြူ ရေး မဟုတ် သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ ▯	▯ စဉ့်တုကန်ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများအဖြစ် လက်သမား၊ပန်းရံ လုပ်ငန်းများ အပြင် လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် ကျပန်း လုပ်သားများ အဖြစ်လည်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုကြပါ သည်။
ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု ▯ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းချေးငွေ (၁) ခု	▯ စဉ့်တုကန်ကျေးရွာတွင် ကိုင်းကျွန်း စိုက်ပျိုးသည့် တောင်သူများအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်မှ ထုတ်ချေးငွေ ၁၈က ၁သိန်းရရှိပါသည်။ ▯
လမ်း၊ တံတား ▯ ပွင့်လင်းရာသီတွင် သွားလာနိုင်ခြင်း။	▯ ကျေးရွာတွင်း လမ်းများ၊ ပွင့်လင်းရာသီတွင် သွားလာနိုင်သည့် အခြေအနေ ရှိပါသည်။ လမ်းအား အဆင့်မြှင့်တင် ပြုပြင်ခြင်း များ ဆောင်ရွက်ပါက ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	များစွာ အထောက်အကူပြုမည် ဖြစ်ပါသည်။
လူငယ် နှင့် ယဉ်ကျေးမှု ▯ လူငယ်များသည် လူငယ်အသင်းအဖွဲ့ အနေဖြင့် လူကြီးများ၏ဦးဆောင်မှု အောက်တွင် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက် တတ်ခြင်း။ ▯ မိသားစုကျေးရွာဖြစ်၍ မှုခင်း ကြီးကြီး မားမားမရှိခြင်း။	▯ ကျေးရွာတွင် လူငယ်များသည် လူငယ်အသင်း အဖွဲ့အနေဖြင့် ကျေးရွာ၏ သာရေး၊နာရေး၊ ဘာသာရေး တို့တွင်ပါဝင်မှု ရှိကြပြီး ကျေးရွာ လူကြီးများ၏ လမ်းညွှန်မှု များအတိုင်း ဝေယျာဝစ္စလုပ်ခြင်း၊ လုပ်အား ပေးခြင်း တို့ကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စု များသည် ဆွေမျိုးမကင်းကြသူများနှင့် နှစ်ရှည်လ များ အတူတကွ နေထိုင်လာကြသူများ ဖြစ်ကြပြီး ကြီးကြီး မားမားမှုခင်းများ ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးခြင်း ကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်း တစ်ရပ် လည်း ဖြစ်သည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂ဖရက်၊ ဇူလိုင် လ၊ ၂၀၂၄ ခု နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ▯ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘော တရား များကို နားလည်မှု အားနည်းခြင်း။ ▯ စွမ်းရည်မြှင့် ဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့ များနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း။	▯ စဉ့်တုကန် ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက် နေသော ကျေးရွာအတွင်းအဖွဲ့များ ရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍမှလွဲ၍ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စုစည်းလုပ်ဆောင်ချက် များတွင် အားနည်းမှု ရှိပါသည်။ ကျေးရွာလူထု အနေဖြင့် မြို့နယ်ရှိ ဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အတွေ့အကြုံနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့ အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့် ဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များ နှင့်အလှမ်းဝေးခြင်း စသည်တို့ကလည်း ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။
သီးနှံ ထုတ်လုပ် ရေး ▯ တောင်သူ များ ချေးငွေကာလ နည်းခြင်း။ ▯ ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်မှု ပြင်းထန် ခြင်း။	▯ စဉ့်တုကန်ကျေးရွာတွင် တောင်သူများ ချေးငွေ ရရှိရန် တင်ပြရသော ပုံစံ(၇)ရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတွင် စိုက်စရိတ် နှင့် သွင်းအားစု များအချိန်မီ ထည့်သွင်းနိုင်ခြင်း မရှိ၍ အကျိုး အမြတ် နည်းပါးကြရသည်။ ထို့ပြင် ချေးငွေကာလ အချိန်တိုသဖြင့် တောင်သူများ ချေးငွေပြန်ဆပ်ရန် အခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ ▯ ထို့အပြင် စပါးနှင့်ပဲမျိုးစုံ စိုက်ခင်းများတွင်လည်း

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	ကြွက်ကဲ့သို့သော ပိုးမွှားများ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကျရောက်လေ့ ရှိသောကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်း များကိုကျဆင်းစေ၍ မိသားစု အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းလုပ်ငန်းများကို ဆိုးရွားစွာ ထိခိုက်စေ ပါသည်။
တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး ▯ မွေးမြူရေးစျေးကွက်သဘောတရား ▯ များအား နားလည်မှု အားနည်းခြင်း။	▯ မွေးမြူရေး စျေးကွက် သဘောတရားများနှင့် ချိတ်ဆက်မှု ကွင်းဆက်များအား နားလည်မှုမရှိခြင်း ကြောင့်ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေး ကဏ္ဍ၌ကျယ် ကျယ်ပြန့်ပြန့် မွေးမြူလာကြရန် မဝံ့မရဲ ဖြစ် နေကြပါသည်။
စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေး မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရေး လုပ်ငန်းများ ▯ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ တတ်မြောက်မှု အားနည်းခြင်း၊ ▯ ရင်းနှီးငွေမရှိခြင်း။	▯ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစုများမှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ တတ်မြောက်မှု အားနည်းခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း အတွက် နီးစပ်ရာ ကျေးရွာများ၊ ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချော ထုတ်လုပ်ရန် နည်းပညာများ မသိရှိကြ ခြင်း၊ ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် အချိန်တွင် လိုအပ်သလောက် ချေးငွေရရှိရန် အကန့်အသတ် များရှိခြင်း စသည်တို့ကလည်း လိုအပ်ချက်များ ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။
ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု ▯ လက်ရှိရယူနေသော ချေးငွေများသည် ကာလတိုချေးငွေများဖြစ်၍ အကျိုးအမြတ် နည်းပါးခြင်း	▯ စဉ့်တုကန်ကျေးရွာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုး ရေးဘဏ် ရယူနိုင်သော်လည်း ကာလတိုချေး ငွေများဖြစ်ခြင်းနှင့် အခြားဝင်ငွေရေး လုပ်ငန်းများ အတွက် လုပ်ငန်းပေါ် မူတည်၍ ထုတ်ချေးမည့် ချေးငွေ အမျိုးအစားများ မရှိခြင်းကလည်း ကျေးရွာ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေမည့် အလားအလာ ကို အဟန့်အတား ဖြစ်စေပါသည်။
ကျန်းမာရေး ▯ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိခြင်း	▯ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းနှင့်ကျန်းမာ ရေးဝန်ထမ်းရှိခြင်းကြောင့် မြစ်ရေကျပြီးချိန်နှင့် မိုးတွင်း ကာလများတွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲမှုကြောင့် ပိုးထိ လူနာများ၊ အရေးပေါ် လူနာများနှင့် မီးမဖွားနိုင်သော ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိခင်များမှာ မလိုလား အပ်ဘဲ အသက်အန္တရာယ်နှင့် ကြုံတွေ့ကြရပါ သည်။

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
လူငယ် နှင့် ယဉ်ကျေးမှု ▯ ကျေးရွာဓလေ့အရ လူငယ်များသည် ဦးဆောင် မှုနေရာများသို့ အလွယ် တကူ မရောက် ရှိ နိုင် ခြင်း။ ▯ လူငယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့် အလမ်းနည်းပါးသည့်အတွက် ကျေးရွာ၌ အမြဲအခြေကျ နေထိုင်မှု မရှိခြင်း။	▯ ကျေးရွာ၏ ဓလေ့မှာ ဘွဲ့ရပြီးသူနှင့် လူကြီးများသာ ခေါင်းဆောင်တင်မြှောက်ရန် စဉ်းစားလေ့ ရှိသဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှု အပိုင်းတွင် စိတ်ပါဝင်စားမှု ရှိသော် လည်း လူငယ်များမှာ နောက်ကျန်နေကြရသည်။ ထို့ကြောင့် လူငယ်များအား အဖွဲ့အစည်းများ အတွင်း လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အရည်အသွေးများ မြှင့်တင်ခြင်း၊ လက်တွဲခေါ်ယူ လုပ်ကိုင်စေခြင်း စသည့် နည်းလမ်းများ ရှိသော်လည်း လူငယ် အများစုသည် အခြားဒေသများ သို့သွားရောက် လုပ်ကိုင်သူများခြင်းကြောင့် အခက်အခဲ များ ရှိနေမည် ဖြစ်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင် လ၊ ၂၀၂၄ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

စဉ်ဆက်တိုက်ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်– ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ဖြေရှင်းနည်းဆီသို့ ဇယား (၄၅)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

စဉ်	အခက်အခဲ / ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း၊ ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြု စီမံချက်
၁	ကျေးရွာအတွင်း လမ်းများ သွားလာရန် ခက်ခဲခြင်း	မြေသားလမ်းဖြစ်ခြင်း	မူလမြေသားလမ်းရှိခြင်း	မိုးများစွာ ရွာသွန်းချိန်များတွင် ရွံ့ဗွက်ထူ ခြင်းနှင့် ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျေးရွာတွင်းလမ်းမြေနီကျောက်စရစ်ခင်းခြင်း
၂	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနေရန် အခက်အခဲရှိခြင်း	ကျေးရွာမှကိုယ်ထူကိုယ်ထဆောက်ပေးထားသော အဆောက်အဦးမှာ ယိုင်နဲ့နေခြင်း	ကျေးရွာမှကိုယ်ထူကိုယ်ထဆောက်ပေးထားသောအဆောက်အဦး ဆောက်လုပ်ရန်မြေ နေရာရှိခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းခြင်း၊ ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း၊	သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း၊	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းနေအိမ်ချထားပေးရန်

စဉ်	အခက်အခဲ / ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း၊ ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြု စီမံချက်
၃	စိုက်ပျိုးရန် မျိုးကောင်းမျိုးသန့် များမရှိခြင်း	ကျေးရွာငွေကြေး အဆင်မပြေ၍ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် များမဝယ်ယူနိုင်ခြင်း	စိုက်ပျိုးမြေများရှိခြင်း	နှစ်ကြာမြင့်သွားသည့်မျိုး ဟောင်းများဖြစ်သည့်အတွက် အပင်ပေါက်အားနည်းခြင်း၊ဝတ်မှုန်ကူးမှုကြောင့်မျိုးမမှန်ခြင်း၊	သက်ဆိုင်ရာဌာန များမှနည်းပညာရှယူ၍ လမ်းညွှန်မှု အတိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း	မျိုးကောင်းမျိုးသန့် များရရှိရေးဆောင်ရွက်ပေးရန်
၄	ကျောင်းဆောင်မလုံလောက်ခြင်း	နီးစပ်ရာကျေးရွာများမှကျောင်းတက်သောကျောင်းသားဦးရေများပြားလာခြင်း	အထကကျောင်းခွဲရှိခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းခြင်း၊ နီးစပ်ရာကျေးရွာများမှရွှေ့ပြောင်းလာသောကျောင်းသားဦးရေများပြားလာခြင်း၊	ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျောင်းဆောင်သစ်ချထားပေးရန်

စဉ်	အခက်အခဲ / ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း၊ ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြု စီမံချက်
၅	စိုက်ပျိုးရေးစရိတ် ချေးငွေပြန်လည် ကောက်ခံရာတွင် (၁၂)လအချိန် ထိ ကာလတိုးမြှင့် ပေးရန် လိုအပ်ခြင်း	ငွေကြေးမလုံ လောက် ခြင်း	စိုက်ပျိုးလုပ်ဆောင်ရာ တွင် အချိန်ရာသီ အမီ စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း	သီးနှံများကို ဈေးကောင်းရရှိမည့် အချိန်ထိ သိုလှောင်မထား နိုင်ခြင်း၊ ချေးငွေရရှိမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်နိုင်မှု အားနည်းခြင်း	ချေးငွေရရှိမည့် အဖွဲ့အစည်း များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက် ခြင်း	မြစိမ်းရောင်ကဲသို့ အတိုးနည်းချေးငွေ ချထားပေးရန်

<u>ကိုးကားစာရင်း</u>

စလင်းမြို့နယ် စဉ့်တုကန်ကျေးရွာတွင် ၂၀၂၄ ဇူလိုင်လတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ် အကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်။